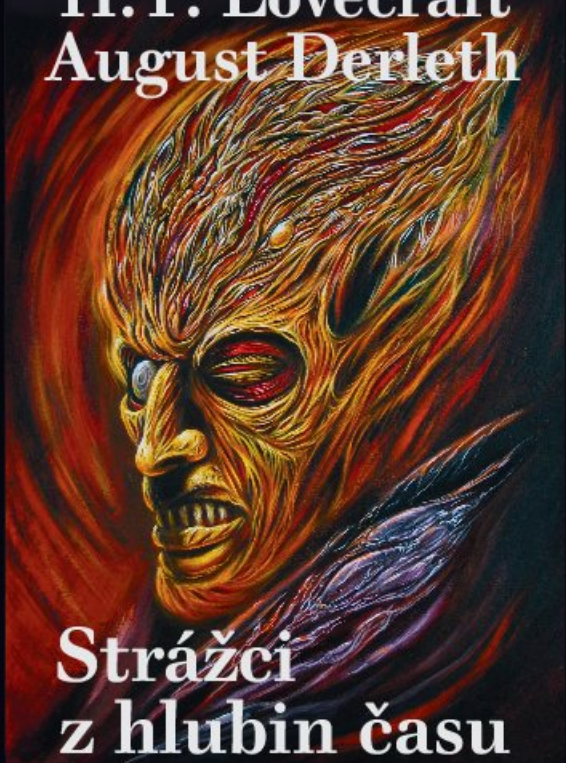

H. P. Lovecraft
August Derleth

Strážci
z hlubin času

STRÁŽCI Z HLUBIN ČASU

H. P. Lovecraft
&
August Derleth

Strážci z hlubin času

Šestnáct mrazivých povídek

VOLVOX GLOBATOR

H. P. Lovecraft & August Derleth
Strážci z hlubin času

Copyright © August Derleth, 1974
Translation © Jindřich Veselý, 2016
Illustrations © John Coulthart, 2016

ISBN 978-80-7511-323-8
ISBN 978-80-7511-324-5 (epub)
ISBN 978-80-7511-325-2 (pdf)

„Lovecraft: temný barokní princ XX. století.“

STEPHEN KING

Ten, kdo číhá na prahu

I. BILLINGTONŮV LES

Severně od Arkhamu se temně tyčí divoké hustě zalesněné kopce. Je to kraj, jímž protéká řeka Miskatonic směrem k moři, téměř na okraji zalesněné oblasti. Cestující v těchto končinách mají jen zřídka chuť jít dál než na okraj lesa, třebaže tam vede nezřetelná cesta, která se pravděpodobně vine dál skrze les do kopců, k řece Miskatonic, a potom se vrací zpět do otevřené krajiny. Opuštěné domy, dosud odolávající zubu času, vypadají vesměs až překvapivě podobně; jsou to působením povětrnosti zpustošené ruiny, a ačkoliv je samotná zalesněná oblast životodárná, nezdá se, že by okolní krajina byla úrodná. Na cestujícího – jenž se vydá po Aylesbury Pike, která začíná na River Street v Arkhamu a pokračuje zvolna západně a severozápadně od prastarého města s mansardovými střechami na podivný osamělý dunwichský venkov za Dean's Corners – vskutku nevyhnutelně zapůsobí to, co na první pohled vypadá jako opětovné zalesnění této oblasti, avšak při bližším zkoumání se ukáže, že to nejsou mladé, ale prastaré houževnaté stromy, jimž se podle všeho daří dobře a rostou dál celá staletí poté, co by si na nich čas měl jinak vybrat svou daň.

Lidé z Arkhamu si takřka nic z toho nepamatují; existovaly zde legendy, temné a nejasné, nad nimiž jejich babičky dumaly u krbu. Některé z pověstí pojednávaly o horečnatých časech čarodějnických procesů. Jak už to však s podobnými příběhy chodí, jejich mlhavé stopy nakonec zmizely úplně a nebylo co říci kromě toho, že se les jmenuje „Billingtonův“, kopce

že jsou „Billingtonovy“ a okolní pozemky a domy – včetně velkého domu, který vidět nebylo, ale přece tam stál, skrytý hluboko v lesích, na hezkém pahorku – že leží „blízko věže a kruhu kamenů“. Mocné staré stromy nikoho z cestujících nelákaly a temný les nestrpěl žádného poutníka, a to ani ty hordy mrchožroutů, kteří se shánějí po starodávných obyčejích, legendách a zařízeních domů, jež by snad mohl lákat starý Billingtonův dům. Lesům se lidé vyhýbali; náhodní pocestní se v nich nezdrželi, poháněni podivnou nechutí, pro kterou neměli žádné vysvětlení, a kvůli fantaziím a představám, díky nimž bez zdráhání dospěli bezpečně zpět domů, ať už to bylo do Arkhamu, Bostonu anebo některé z osamělých vesniček massachusettského venkova.

Vzpomínky na „starého Billingtona“ se dochovaly díky dávno mrtvým obyvatelům Arkhamu ze starých časů. Jmenoval se Alijah Billington a začátkem devatenáctého století měl postavení venkovského šlechtice. Přebýval v domě, jenž předtím náležel jeho dědovi a pradědovi, aby pak ve stáří opustil břehy své vlasti a dospěl do Anglie, do kraje jižně od Londýna. Od té doby o něm už nikdo neslyšel, třebaže jeho daně náležitě platila právnická firma, jejíž adresa v Middle Temple Lane propůjčovala legendě o starém Billingtonovi důvěryhodnost. Desetiletí pravidelně ubíhala; dalo se předpokládat, že se Alijah Billington připojil ke svým předkům, stejně jako jeho právníci; rovněž bylo jisté, že Alijahův syn Laban dosáhl dospělosti a synové právníků jeho otce jednali obvyklým způsobem; uběhla desetiletí, nicméně poplatky, které bylo třeba každoročně zaplatit jako daně, jimiž bylo obtíženo opuštěné vlastnictví, byly řádně vypláceny newyorskou bankou, takže majetek dále nesl Billingtonovo jméno, i když se někdy v době kolem začátku dvacátého století vyprávělo, že poslední z mužských potomků Billingtonova rodu, který byl nepochybně Labanovým synem, nezanechal mužského potomka a pokračovatelkou ro-

du byla jeho dcera, jejíž jméno nebylo známé kromě toho, že se o ní hovořilo jako o „paní Dewartové“, nicméně tyto bezvýznamné klepy obyvatele Arkhamu nezajímaly a brzy se na ně zapomnělo, protože konců co byla nějaká paní Dewartová, kterou nikdy neviděli, proti přetrvávající vzpomínce na starého Billingtona a „zvuky“ s ním spojované?

Tuhle věc si lidé o starém Billingtonovi pamatovali, a zvláště na ni vzpomínali potomci těch nemnohých starých šlechtických rodin, kteří v průběhu generací působili, pokud to bylo možné, jako účetní místního panstva. Působení času se však ukázalo natolik mocné, že se nedochoval žádný konkrétní příběh; jen se říkalo, že zvuky bývalo častokrát slyšet za soumraku a v noci v zalesněných kopcích, kde Billington žil; nebylo však jasné, jestli za ně byl odpovědný sám Alijah, anebo zda pocházely z jiného zdroje. Skutečnost je taková, že by Alijah Billington byl zcela zapomenut, kdyby nebylo onoho zapovězeného lesa, divočiny s bujným porostem a skrytými bažinami v jeho hloubi poblíž domu, z nichž se za jarních nocí ozývalo pískání a kvákání žab, jaké nebylo slyšet nikde jinde v okruhu stovek mil kolem Arkhamu, a odkud v létě vycházel takřka nepřírozený přísvit, jenž blikal a tančil po nízkých mračnech za temných nocí. Zář pocházela podle obecného mínění od hejn světlušek, které zde odpradávná sídlily společně s žabami a rozličnými dalšími stvořeními. Zvuky ustaly, když zemřel Alijah Billington, avšak skřehotání žab pokračovalo dál a nezmizela ani zář světlušek, podobně jako sbor lelků, který se ozýval za letních nocí, neztichl ani v nejmenším.

Po mnoha letech, kdy zůstávalo místo opuštěné, se jednoho dne v březnu roku 1921 objevila zpráva o tom, že by mohl být velký starý dům znovu otevřen, záležitost to vzbuzující vzrůstající zvědavost a zaujetí obyvatel okolního kraje. Ve sloupcích listu *Arkham Advertiser* byl otištěn krátký a úsečný inzerát, v němž pan Ambrose Dewart hledal pomoc při opravách a re-

novaci „Billingtonova domu“; přihlásit se lidé mohli přímo jemu v jeho pokoji v hotelu Miskatonic, jenž byl v té době jakousi noclehárnou používanou Miskatonic-kou univerzitou. Ukázalo se, že pan Ambrose Dewart je středně vysoký muž s jestřábím nosem, který byl snadno k poznání podle svatozáře zrzavých vlasů, jež mu dávala vzhled člověka s tonzurou. Měl upřený zrak, tenké rty a zdál se být přehnaně korektní a obdařený jakýmsi suchým humorem, který dělal příznivý dojem na jím najaté dělníky.

Ještě než dalšího dne vyšlo slunce, vědělo se po Arkhamu, že Ambrose Dewart skutečně je přímým potomkem Alijaha Billingtona, jenž putoval k břehům země svých předků a byl přijat jako jeden z nich; zůstali zde tři nebo více generací a nyní měl poslední potomek rodu v úmyslu se vrátit. Byl to muž zhruba padesátiletý, snědý, jenž ztratil svého jediného syna ve Velké válce, neměl žádné další potomky a odcestoval do Ameriky, která mu měla sloužit jako útočiště po zbytek jeho dnů. Přicestoval do Massachusetts před čtrnácti dny, aby zjistil, jak se to má s jeho majetkem; to, co zde našel, ho evidentně uspokojovalo, protože si dělal plány na obnovu starého domu, který tak měl dosáhnout vši své někdejší slávy, třebaže majitel brzy zjistil, že se v této době bude muset vzdát své touhy po jistých aspektech moderního života, po nichž se sháněl – jako je třeba elektrina, protože nejbližší vedení bylo několik mil odtud a kvůli technickým obtížím, které bylo třeba překonat, nebude možné zavést hned proud. S ostatními svými plány však neměl žádný důvod otálet a celé jaro práce pokračovaly; dům byl obnoven, byla k němu vybudována silnice, která vedla i za něj, na vzdálenou stranu lesa, a v létě se pan Ambrose Dewart oficiálně ujal svého vlastnictví, opustil své ubytování v Arkhamu a dělníky propustil s pěkným příplatkem, aby se vrátili do svých rodných míst naplnění obdivem a údivem nad vybavením domu starého Billingtona, který připomínal Craigie Hou-

se v Cambridge, v němž dlouhý čas přebýval básník Longfellow; podívovali se i krásnému starému schodišti s působivými rytinami a studovně, která byla celá dvě podlaží vysoká a v jedné stěně měla velké okno z různobarevného skla směřující k západu; rovněž se divili knihovně, které se lidská ruka nedotkla celé ty roky, stejně jako mnoha dalším kusům vybavení, o nichž se pan Dewart domníval, že by mohly mít pro kteréhokoli milovníka starožitností velkou cenu.

Brzy se začalo hovořit o tom či onom a zároveň někteří záměrně pátrali po konkrétních vzpomínkách na starého Billingtona, o němž se říkalo, že nebyl svým zevnějškem nepodoben svému potomkovi. Mezi spekulacemi, které se rozšířily, se v kraji kolem Dunwiche znovu objevilo vyprávění o „zvucích“, jež byly spjaty se starým Billingtonem, a začaly se šeptat různé další v jistém smyslu děsivé pověsti, nicméně nikdo nedovedl říci, odkud přesně vzešly, kromě toho, že pocházejí z části dunwichského venkova, kde žijí Whateleyovi, Bishopovi a několik posledních šlechtických rodin v různém stupni úpadku a rozkladu. Whateleyovi a Bishopovi rovněž žili v této oblasti Massachusetts po mnoho generací a vskutku byli současníky nejen starého Billingtona, ale už úplně prvního Billingtona – jenž vystavěl onen velký dům s „růžovým oknem“ – jak mu říkali – třebaže růžové nebylo; a mělo se za to, že pověsti, které vyprávěli, pocházely z minulých generací a byly přinejmenším podobné pravdě, pokud přímo neodpovídaly přesně skutečnosti, takže to vyvolalo nový zájem o Billingtonovy lesy i samotného pana Dewarta.

Ambrose Dewart měl nicméně to štěstí, že nevěděl nic o těchto dohadách a klepech, které vyvolal jeho tajemný příjezd. Byl samotářské povahy, a proto se oddával samotě, v níž se nyní nacházel; především měl však v úmyslu dozvědět se co možná nejvíce o zisku, který mohl plynout z jeho vlastnictví, a k tomuto cíli horlivě směřoval, třebaže – máme-li říci pravdu – pří-

liš nevěděl, kde má začít. Matka mu o jeho majetku neřekla nic, kromě toho, že rodina měla „nějaký majetek“ ve „státě Massachusetts“, který by bylo „moudré“ neprodávat, ale ponechat jej v rodinném držení navěky, a to až do té míry, že kdyby se něco stalo jemu nebo jeho synovi, mělo vlastnictví přejít na jeho bratrance v Bostonu, Stephenu Batese, kterého nikdy neviděl. Zůstalo mu vskutku jen několik tajemných instrukcí, které se zjevně zachovaly po Alijahu Billingtonovi, jenž zde tento majetek zanechal, když se vydal do Anglie – tuto řadu nařízení si Ambrose Dewart nedovedl nijak vysvětlit, pravděpodobně proto, že se dosud dostatečně neseznámil se svým majetkem, aby se stala jasnějšími.

Byl například slavnostně zapřísahán, „aby nedopustil, aby voda přestala téci kolem ostrova,“ „nepoškodil věž,“ „neprosil kameny“ nebo „neotevíral dveře, které vedou do cizího času a prostoru“ a aby „se nedotýkal okna a nesnažil se je jakkoli změnit“. Tyto instrukce Dewartovi nic neříkaly, třebaže ho fascinovaly, a když si je jednou přečetl, nemohl na ně zapomenout. Vracely se a běžely mu myslí jako hieroglyfy, a tak ho zákeřně nutily prohledávat dům a potulovat se po lese, mezi kopci a v mokřinách, takže jednoho dne zjistil, že dům nebyl jedinou stavbou, která mu náležela, ale že vlastnil rovněž velmi starou kamennou věž, která rostla na čemsi, co bylo podle všeho kdysi malým ostrovem uprostřed řeky, jež kdysi proudila z kopců jako přítok Miskatoniku, avšak byla už dávno vyschlá po celý rok kromě jarních měsíců.

Objevil to za jednoho pozdního srpnového dopoledne a okamžitě dospěl k přesvědčení, že se instrukce jeho předka týkaly právě této věže. Proto ji zkoumal velmi pozorně a zjistil, že je to válcovitá věž z kamene s kónickou střechou, která měla v průměru zhruba dvanáct stop a byla dvacet stop vysoká. Zjevně zde kdysi býval velký klenutý vchod, což naznačovalo, že věž původně neměla střechu, ale byla uzavřena zdíkem.

Dewart nebyl nikterak špatně obeznámen s architekturou a tato stavba ho velmi zaujala, neboť nebylo třeba příliš zkušeného zraku, aby pozorovatel poznal, že kameny, z nichž je vystavěna, jsou dosti staré, a to podle všeho více než samotný dům. Měl s sebou malé zvětšovací sklo, s jehož pomocí studoval některé staré latinské texty v knihovně domu, a tímto sklem zkoumal i kamenné zdivo, přičemž zjistil, že je hladké, vytvořené podivnou neznámou technikou. Zdálo se, že při stavbě bylo použito jakéhosi geometrického návrhu, který se podobal vzorům na obrazcích vyrytých do větších kamenů, jež byly zřejmě použity na zapečetění klenby. Zvláště fascinující byly základy věže, které byly pozoruhodně silné a dělaly dojem, jako by byly zapuštěny velmi hluboko do země; důvodem toho však mohlo být – uvažoval Dewart – velmi dobře i to, že se od doby, kdy na ně hleděl Alijah Billington, okolní země zvedla.

Znamenalo to však, že věž postavil Alijah? Zdála se být nepochybně starší, ale pokud tomu tak bylo, čí ruce ji vystavěly? Problém Dewarta mátl, a protože už věděl o mnoha starých listinách mezi svazky knihovny svého předka, odvažoval se doufat, že by mezi nimi mohl najít nějaké zmínky o staré věži, proto se začal vracet domů, aby je prozkoumal, avšak ještě předtím trochu poodešel, aby si zpozřdí věž prohlédl. Tak si poprvé všiml, že se tyčí z čehosi, co muselo kdysi být kruhem kamenů. Potěšilo ho, že tento kruh byl v mnoha ohledech podobný druidským rozvalinám v Stonehenge. Voda jistě kdysi obtékala ostrůvek, a to v nemalém množství, protože známky eroze dosud nezmizely vzdor hustému porostu a nevyhnutelnému narušení způsobenému nesčetnými dešti a větry, které nezadržovala žádná překážka.

Dewart kráčel zvolna. Do domu dorazil za soumraku, víceméně proto, že musel obcházet bažinatou oblast, která se rozkládala mezi místem, na němž stála věž, a pahorkem, kde byl postaven dům. Připravil si

večeři, a zatímco jedl, uvažoval, jak by mohl nejlépe začít pátrání, na které se nyní zaměřil. Dokumenty ponechané ve studovně byly většinou velmi staré; některé nebude možné přečíst, protože by se úplně rozpadly. Naštěstí však tam byly občas i listy z pergamenu, takže bylo možné se jich dotknout bez rizika zničení, a byla zde rovněž knížka vázaná v kůži podepsaná dětskou rukou „Laban B.“, což s největší pravděpodobností byl syn onoho Alijaha, který z této země odcestoval do Anglie před více než sto lety. Po zralé úvaze se Dewart rozhodl začít s knížkou; jak se ukázalo, byl to dětský deník.

Četl při světle lampy, protože problém s elektřinou zapadl do bažiny úředního šimla kdesi v odlehlém koutě země, odkud dostal příslib, že se nakonec objeví nějaké uspokojivé řešení. Světlo lampy společně se žlutou září z krbu – noc byla trochu chladná, takže v něm zatopil – dávala studovně příjemnou, útulnou atmosféru a Dewart už brzy bloudil minulostí, která před ním vystupovala ze škrábanice na zažloutlých stránkách. O dítěti, Labanovi, usoudil, že šlo o jeho pradědečka; chlapec byl zřejmě předčasně vyspělý, protože jeho věk byl podle začátku sešitu devět let a na konci, kam se Dewart podíval, aby si to ověřil, mu bylo jedenáct. Očividně byl bystrým pozorovatelem detailů, takže se jeho zápisky netýkaly výhradně událostí v domácnosti.

Brzy vyšlo najevo, že hoch neměl matku, a podle všeho jeho jediným společníkem byl indián z kmene Narragansettů, který sloužil u Alijaha Billingtona. Byl jmenován střídavě jako Quamus nebo Quamis; chlapec si zřejmě nebyl jistý, která varianta byla správně, a zřejmě byl věkem blíže k Alijahovi než k chlapci, což se dalo odvodit z uctivého postoje patrného z Labanových zápisků, jenž byl tak zřetelný, že nemohlo jít o společníka stejného věku. Deník začínal vyprávěním o chlapcově každodenním životě, avšak poté, co svůj běžný den popsal, o něm už dál nehovořil. Místo toho své zápisky věnoval líčení toho, co dělal v těch

několika odpoledních hodinách, kdy měl volno od studia a mohl se po libosti potulovat po domě, případně v indiánově doprovodu po lesích, třebaže napsal, že mu doporučovali, aby se nevzdaloval daleko od domu.

Indián byl velmi tichý a mlčenlivý, jistou výmluvnost projevoval jen ve chvílích, kdy chlapci vyprávěl legendy svého kmene; hoch měl bujnou představivost, takže si oblíbil jeho společnost, ať už byl indián v jakékoli náladě, a příležitostně si zapisoval do deníku vyprávění svého společníka, který – jak se ukázalo – rovněž dělal „po večeri“ nějakou práci pro Alijaha.

Zhruba v polovině byly zápisky přerušeny; několik stran bylo vytrženo a odstraněno, takže zde zůstávalo období, ze kterého se nedochovaly žádné Labanovy záznamy. Hned potom následoval zápis pocházející ze sedmnáctého března (rok nebyl uveden), který Dewart četl zamyšleně a se vzrůstajícím zájmem, protože skutečnost, že předcházející stránky scházely, podtrhovala sugestivnost vyprávění.

Dnes, po poslední hodině studia, jsme si vyšli ven; padal sníh a Quamis šel kolem bažiny a nechal mě, abych na něho počkal na spadlém kmenu, což se mi příliš nelíbilo, a nakonec jsem dospěl k tomu, že bude dobré, ne-li lepší, jít za ním. Takže jsem vyrazil po stopě, kterou nechal v čerstvém sněhu z minulé noci, a narazil jsem na něho na místě, kam nám otec zakázal chodit, na břehu řeky, v místech, kde je vystavěna věž. Klečel s rukama vztaženýma k nebi a říkal nahlas slova ve své řeči, kterým jsem nerozuměl, protože jsem se jí naučil jen málo, ale znělo to jako Narlato nebo Narlotep. Chystal jsem se na něho zavolat, když tu mě spatřil. Hned se postavil, došel ke mně, chytil mě za ruku a odváděl mě odtud; ptal jsem se ho, jestli se modlil nebo co dělal a proč se nemodlil v kapli, kterou postavili běloši, kteří mezi jeho lidem působili jako misionáři; on však neodpověděl, jen mi řekl, že nesmím svému otci říct, kde jsme byli, protože jinak by on, Quamis, byl potrestán, že na to místo šel vzdor zákazu svého zaměstnavatele.

Avšak pusté místo mezi skalami a kvůli vodě nepřístupné mě nijak nepřitahovalo, ať už tam Quamise proti přání mého otce táhlo cokoli.

Zápisky z dalších dvou dnů byly běžné a po nich následovala opatrná věta, která naznačovala, že Alijah objevil indiánův přestupek a potrestal ho, avšak jak ho potrestal, to hoch nezaznamenal. Po dalších sedmi zápiscích opět následovala zmínka o „zakázaném místě“; tentokrát indiána a hocha zastihla náhlá sněhová bouře a zabloudili. Klopýtali po cestě, sníh byl velmi hluboký a padal na měkkou půdu, která se otevřela pozdně březnovému slunci, vítr jim foukal sníh do očí, a najednou „jsme přišli na místo, které jsem neznal, ale Quamis silně vykřikl a snažil se mě odtud rychle odvést a já jsem si uvědomil, že jsme dorazili k potoku, který tekl kolem ostrova s kruhem kamenů a s věží, avšak tentokrát jsme k němu přišli ze vzdálenější strany. Jak jsme se tam dostali, nevím, protože jsme se vydali opačným směrem, na východ, a měli jsme v úmyslu jít k řece Miskatonic; možná nás tolik zmátla náhlá vánice. Quamis velmi spěchal a byl zjevně vyděšený, a proto jsem se ho opět vyptával, čeho se tak obává, ale on mi odpověděl jako předtím, že si to můj otec ‚nepřeje‘ – což mělo znamenat, že nechce, abych chodil na tato místa, třebaže jinak mohu chodit kamkoli na jeho pozemky, a dokonce můžeme jít i do Arkhamu, nicméně nesmím se vydat směrem k Dunwichi a Innsmouthu a nesmím trávit čas v indiánské vesnici, která je v kopcích za Dunwichem.“

Dál se už o věži nevyskytovaly žádné zmínky, místo toho zde bylo několik zvláštních odstavců. Tři dny po zápisu týkajícího se náhlé bouře hoch zaznamenal náhlou oblevu, která „zbavila zemi sněhu“. Té noci – jak si zapsal následujícího rána – „mě probudily ze spaní zvláštní zvuky v kopcích, jako by někdo silně křičel, a já vstal a šel k východnímu oknu, kde jsem neviděl nic, potom na jih, kde jsem rovněž neviděl nic; potom jsem sebral odvalu a vyplížil jsem se ze svého

pokoje, prošel chodbou a zaklepal na otcovy dveře, on však neodpovídal a já jsem měl za to, že mě neslyšel, takže jsem se odvážil otevřít dveře a vejít do pokoje, kde jsem šel rovnou k jeho posteli. Velmi mě rozrušilo, že jsem ho v ní nenašel; zkusil jsem se podívat z jeho okna na západ a spatřil jsem jakousi modrou nebo zelenou zář, která svítila nad stromy v kotlině mezi kopci ležícími západně, což mne velmi udivilo, protože se zdálo, že právě odtud vycházely a pořád vycházejí zvuky, které slyším – jako by to byly silné výkřiky, avšak nebyl to lidský hlas, a dokonce ani hlas žádného zvířete, které bych znal; zdálo se mi, jak jsem stál u pootevřeného okna, ztuhlý strachem a údivem, že jiné podobné hlasy přicházely zdáli ze směru, kde leží Dunwich nebo Innsmouth, a nesou se vzduchem jako velká ozvěna až vysoko do nebe. Po krátké chvíli zvuky ustaly, stejně jako záře na nebi, a já jsem se vrátil do postele. Když však dnes ráno přišel Quamis, zeptal jsem se ho, co to v noci dělalo takový hluk, odpověděl mi, že se mi asi něco zdálo a on že neví, o čem mluvím, a neměl bych mu o tom nic říkat; já jsem však trval na svém, ale neřekl jsem mu, co jsem viděl, protože to vypadalo, že ho má slova zkrušila. Měl jsem v úmyslu mu říct o svých obavách ohledně otcovy bezpečnosti, ale podle toho, co Quamis říkal, jsem věděl, že otec je v domě, spokojeně leží ve svém pokoji a jako obvykle bude vstávat pozdě, takže jsem nenaléhal, ale předstíral jsem, že jsem zapomněl, co jsem slyšel a viděl, přesně tak, jak mi nařídil Quamis, který pak už vyhlížel klidněji a nevypadal tak rozrušeně.“

Celých dalších čtrnáct dnů se Labanovy zápisky týkaly všedních záležitostí, jako byly jeho studium a četba. Pak se znovu objevila tajemná narážka, stručná a úsečná: „Zvuky podle všeho stále přicházejí ze západu, ale určitě se ozývají v odpověď na nářek od východu a severovýchodu, což je směr na Dunwich nebo k divočině v jeho okolí.“ O čtyři dny později chlapec opět napsal, že se uložil do postele, ale vzápě-

tí vstal, aby se podíval na východ dorůstajícího Měsíce, a spatřil svého otce venku, mimo dům. „Doprovázel ho Quamis a oba něco nesli, nepodařilo se mi však rozpoznat, co to bylo. Za okamžik mi zmizeli za domem, šli na východ a já šel do otcova pokoje, abych se za nimi dál díval, ale neviděl jsem je, třebaže jsem slyšel z lesa otcův hlas.“ Později téže noci ho vzbudily „jako předtím silné zvuky a já jsem ležel, poslouchal a usoudil, že někdy zněly jako jakýsi chorál a jindy to byl monotónní nepřijemný křik“. Podobné zápisky se objevovaly nějaký čas; tímto způsobem chlapec vylíčil skoro celý rok.

Předposlední zápis byl velmi podivný. Celou noc hoch slyšel „silné zvuky“ v kopcích a zdálo se mu, že tyto hlasy, které se ozývaly z hluboké temnoty, musí slyšet celý svět, a následujícího rána „jsem Quamise neviděl, ptal jsem se po něm a bylo mi řečeno, že ‚odešel‘ a už se nevrátí, a navíc že i my před soumrakem odejdeme a vezmeme si s sebou jen malá zavazadla; bylo mi řečeno, abych se přichystal. Zdálo se, že si můj otec velmi přeje odejít, avšak neřekl mi, kam půjdeme. Usoudil jsem, že do Arkhamu, anebo snad nejdále do Bostonu či Concordu, neptal jsem se ale a rychle uposlechl. Nevěděl jsem, co si mám vzít s sebou, ale pokusil jsem se vybrat takové věci, které bych mohl potřebovat na návštěvě – jako toaletní potřeby a podobně. Dost mě překvapoval otcův spěch a jeho starost o čas, protože rozhodně hodlal opustit dům nejpozději v předvečer a řekl, že má ‚záležitost, kterou musí vyřídit,‘ než odejdeme; nicméně si našel čas, aby se mě několikrát zeptal, jestli jsem připravený, jestli už mám sbaleno a podobně.“

Poslední zápis v sešitě, který byl několik stran před koncem, pocházel z onoho odpoledne.

„Můj otec říká, že jedeme do Anglie. Přeplovíme se přes moře a navštívíme naše příbuzné v té zemi. Nyní je předvečer a můj otec je téměř připravený.“ K tomu dodal s téměř furiantským rozmachem pera: „Toto

je deník Labana Billingtona, syna Alijaha a Lavinie Billingtonových, už týden jedenáctiletého.“ Dewart zavřel knihu poněkud zaraženě, přece však vyvolala jeho horlivý zájem. Hoch zde nechal se vším, co v deníku nebylo, velkou záhadu, o níž podle všeho nevěděl dost na to, aby Dewartovi poskytl jakoukoli stopu. Stručné vyprávění nicméně představovalo vysvětlení skutečnosti, že byl dům ponechán i s knihami a papíry, aniž by se o ně někdo řádně postaral, protože spěšný odjezd Alijaha a jeho potomka jim nedal dost času, aby se připravili na dlouhou cestu. Vskutku nic nenaznačovalo, že Alijah chtěl odjet definitivně; musel si však uvědomovat, že tomu tak mohlo být, třebaže toho s sebou vzal jen málo. Dewart opět sáhl po knize a rychle jí listoval; znovu pročítal některé pasáže, a tímto způsobem narazil na další tajemný zápis, kterého si předtím nevšiml, protože byl ztracený vprostřed pasáže podrobně líčící návštěvu Arkhamu, na které byl hoch ve společnosti Quamise.

Silně mě zarazilo, když jsem zjistil, že s námi všude jednali s velkou úctou a zjevným strachem; obchodníci se chovali poníženěji, než podle mého soudu obchodníci mají být, a dokonce ani Quamis nebyl nervózní, jako někdy bývají indiáni v ulicích města. Jednou nebo dvakrát jsem zaslechl dámy, jak si tichými hlasy šeptají, a zachytil jsem jméno Billington, které vyslovovaly tónem, kvůli němuž jsem se začal obávat, že to není dobré jméno, protože všechny tyto dámy o něm hovořily s nedůvěrou a pochybnostmi a říkaly to způsobem, jemuž nebylo možné neporozumět; přinejmenším se mnou tomu tak bylo, ačkoliv se mohlo zdát – jak říkal Quamis na cestě domů – že jsem se stal obětí své fantazie a vlastního strachu.

Nuže, starého Billingtona se místní lidé „báli“ nebo jim byl nepříjemný, stejně jako komukoliv dalšímu, kdo s ním byl v nějakém spojení. Tento dodatečný objev u Dewarta vyvolal bezmála horečné očekávání; jeho úkol byl zcela odlišný od běžného genealogického

pátrání a bylo to cosi mimo běžné chápání; naplněn touto příchutí tajemství byl Dewart vzrušený a zmocnilo se ho lovecké nadšení.

Horlivě se začal prohrabovat hromadami papírů a dokumentů, avšak brzy pocítil bolestné zklamání, protože se většina z nich týkala stavebního materiálu a úprav, v některých případech šlo o výpisky z knih, které si Alijah Billington kupoval od obchodníků z Londýna, Paříže, Prahy a Říma. Jeho zklamání už začínalo být velmi hluboké, když tu narazil na ledabyly perem naškrabaný dokument, čitelný jen zčásti, který měl poutavý nadpis *O zlém čarodějnictví páchaném v Nové Anglii démony nelidské podoby*. Zdálo se, že jde o opis líčení, jehož originál tu nebyl, a bylo jasné, že nebyl opsán celý originál a ne všechny věty jsou dosud čitelné. Nicméně celkově byl dokument čitelný dost a se značnými nesnázei jej Dewart dokázal rozluštit. Četl pomalu, často se zastavoval a přemítal, fascinován obsahem do takové míry, že si vzal pero a papír a dokument pracně opsal. Začínal zřejmě uprostřed originálu.

Abychom nehovořili příliš dlouho o tak strašlivých věcech, dodám jen, o čem se obvykle vypráví, totiž o událostech v New Dunwichi před padesáti lety, kdy byl guvernérem Bradford. Říká se, že jistý Richard Billington, částečně poučen zlými knihami a částečně starým kouzelníkem z řad indiánských divochů, natolik odpadl od pravé křesťanské víry, že se nejen snažil dosáhnout tělesné nesmrtelnosti, ale také postavil v lesích velký kruh kamenů, v němž se modlil k ďáblu, konkrétně k Dagonovi, a se zpěvem prováděl jisté magické rituály, které jsou podle Písma ohavností. Když na sebe tento jedinec upoutal pozornost úřadů, popřel všechny své rouhavé činy, avšak nedlouho poté sám pocítil velký strach z jakési věci, kterou vyvolal z nebes za noci. Toho roku došlo k sedmi vraždám v lesích blízko kamenů Richarda Billingtona; zabítí byli rozdrceni a napůl sežehnuti způsobem zcela nevídaným. Když

byl předvolán k soudu, Billington zmizel a už o něm nikdo nikdy neslyšel. Dva měsíce poté bylo za jedné noci slyšet kvílení a zpěv bandy wampanaugských divochů v lesích; zdálo se, že strhli kruh kamenů a udělali ještě mnoho jiných věcí. Jejich náčelník Misquamacus, též starý kouzelník, od něhož se Billington naučil něco ze svého čarodějnictví, brzy nato přišel do města a řekl panu Bradfordovi poněkud zvláštní věci: zejména že Billington spáchal něco tak zlého, že to nelze jen tak napravit, a že ho nepochybně sežralo to, co vyvolal z nebe. Neexistuje prý způsob, jak tu věc, kterou vyvolal, poslat zpět, takže ji šaman z kmene Wampanaugů chytil a uvěznil tam, kde byl kruh kamenů.

Zakopali to na tři lokty hluboko a dva napříč a potom démona začarovali zaklínadly, která znali; zakryli to... (zde následoval nečitelný řádek) ...vyryté to, čemu se říká Znamení Starších. Na to pak... (opět několik nečitelných slov) ...vykopali to z propasti. Starý divoch potvrdil, že ono místo se nesmí za žádných okolností narušit, jinak že se démon opět osvobodí, což by se mohlo stát, kdyby byl plochý kámen se Znamením Starších odstraněn. Na otázku, jak démon vypadal, si Misquamacus zakryl tvář, z níž byly vidět jen oči, a podal velmi zvláštní a podrobný popis, podle kterého byl někdy menší a pevný, podobný velké ropuše zvící leckterých svištů, jindy zase velký mlhavý a beztvary, avšak s obličejem, z něž vyrůstali hadi.

Mělo to jméno Ossadagowab, které znamenalo (to bylo přepsáno na „znamená“) dítě Sadogowaha, jenž je pokládán za děsivého ducha, o němž Staří říkali, že přišel z hvězd a dříve byl uctíván v zemích na severu. Wampanaugové, Nansetové a Nahrigansetové věděli, jak to přivolat z nebe, ale nikdy to neudělali, protože to bylo velice zlé. Rovněž věděli, jak se to dá uvěznit, ale nedokázali to poslat zpátky, odkud to přišlo. Říkalo se, že staré kmeny Lamahů, kteří přebývali pod Velkou medvědicí a kdysi byli zničeni pro svou zkaženost, věděly, jak se s tím vypořádat. Mnoho povýšených mužů

předstíralo, že mají takové vědění a znají různá další tajemství, ale nikdo v těchto končinách nedovedl podat žádný důkaz, že by měl výše řečené znalosti. Vypráví se, že Ossadogowah se často vracel do nebe z vlastního rozhodnutí, aniž by ho tam někdo musel odesílat, ale nemohl se vrátit, leda by jej někdo zavolal.

Tohle všechno vyprávěl starý čaroděj Misquamacus guvernérovi Bradfordovi, načež starý pahorek v lesích poblíž vodní nádrže jihozápadně od New Dunwiche zůstal navždy opuštěný. Vysoký kámen je ale už dvacet let pryč a pahorek je nápadný tím, že na něm nic neroste, ani tráva, ani keře. Seriózní lidé pochybují, že byl zloduch Billington sežrán, jak se domnívají divoši, tím, co vyvolal z nebe, a kromě toho existují zprávy, že od těch dob byl viděn na různých místech. Kouzelník Misquamacus řekl, že věří tomu, že Billington byl vzat; nedokázal by tvrdit, že tím byl sežrán, jak jiní divoši věří, ale má za to, že Billington už není na této zemi, za což bychom měli vzdát Bohu chválu.

K tomuto podivnému dokumentu byla připojena poznámka, zjevně naškrabaná ve spěchu: „Viz Rev. Ward Phillips, *Thau. Prod*“. Dewart správně usoudil, že šlo o odkaz na některou z knih na policích, a hned tam začal svítit lampou a zkoumat názvy knih. Nacházely se zde knihy pozoruhodně rozličné a většina z nich mu byla zcela neznámá. Bylo zde Lullovo *Ars Magna et Ultima*, Fluddův *Clavis Alchemiae, Liber Ivonis*, dílo Alberta Magna, Artephiův *Klíč k moudrosti, Cultes des Goules* Comte d'Erletta, *De Vermis Mysteriis* od Ludwiga Prinna a mnoho dalších svazků sešlých stářím, které se týkaly filosofie, thaumaturgie, demonologie, kabaly, matematiky a podobně. Bylo mezi nimi i několik děl od Paracelsa a Herma Trismegista, která nesla známky hojného užívání. Těmito tituly byl fascinován, avšak rezolutně se rozhodl, že odolá pokušení je jednu po druhé vytáhnout z polic a prozkoumat; trvalo nějakou dobu, než se mu podařilo objevit knihu, kterou hledal, ale nakonec na ni na-

razil; byla zastrčená až v rohu na vzdáleném konci police, poměrně daleko od místa, kde předtím seděl.

Název knihy zněl *Thaumaturgické zázraky v novoanglickém Kanaánu*, napsal ji reverend Ward Phillips, na titulní straně charakterizovaný jako „Pastor baptistické církve v Arkhamu v Massachusetts-Bay“. Šlo očividně o reprint starší knihy, protože v ní bylo uvedeno, že vyšla roku 1801 v Bostonu. Naprosto to nebyla kniha tenká a Dewart odhadl, že reverend Ward Phillips, stejně jako mnoho dalších lidí jeho profese, se nedokázal při rozvíjení svých tezí vyvarovat kázání. V knize nebyly žádné záložky, a protože se pomalu blížila půlnoc, Dewart nebyl nijak nadšen vyhlídkou na to, jak se bude prokousávat knihou, která byla ještě tištěna s dlouhým *s* a dalšími zastaralými typografickými zvyklostmi té doby. Místo toho přišel na rozumné řešení, že pokud Alijah Billington používal knihu často, na místech, kde ji často otevíral, mohl nalomit hřbet. Odnesl si proto knihu i lampu zpět ke stolu, položil lampu a knihu postavil na její ošoupaný kožený hřbet, aby ji nechal samu rozevřít; ta se, když jí trochu zatřásl, skutečně otevřela na místě přibližně ve dvou třetinách.

Gotické písmo, jímž byla kniha vysázena, byt působilo na pohled zvláště, přece jen se četlo snáze než listina, kterou Dewart právě odložil. Nicméně škrábanice na stránce – „*Srov. vypr. Rich. Billingtona*“ – naznačovaly, že nepochybně jde o pasáž, kterou potřeboval najít. Nebyla dlouhá, nicméně útržkovitá; nebyla uvedena ničím, co by s ní souviselo, ani po ní nic takového nenásledovalo; reverend Ward Phillips zde využil příležitosti a umístil do knihy krátké kázání o „zlém obcování s démony, služebnými duchy a dalšími téhož rodu“. Samotná pasáž však byla podivně znepokojující.

S ohledem na povšechnou hanebnost nemohla vejít ve známost zpráva hrůznější než ta o paní domu Dotenové z rodu Johna Dotena z Duxbury ze starých kolonií, která se vynořila z lesů v čase kolem Hromnic

roku 1787. Potvrdila, stejně jako její dobří sousedé, že se to z ní zrodilo, a přísahala, že neví, jak se to přihodilo, protože to nebylo ani zvíře, ani člověk, ale podobalo se to monstróznímu netopýrovi s lidskou tváří. Nevydávalo to žádné zvuky, ale rozhlíželo se to kolem sebe zlověstnými očima. Našli se i tací, kdož přísahali, že se to strašidelně podobalo tváři jednoho dávno zesnulého, Richarda Bellinghama či Bollinhana, o němž se tvrdí, že zmizel beze stopy poté, co obcoval s démony v kraji kolem New Dunwiche. Hrůzný zvířecí člověk byl zkoumán soudem v Azzizes a z příkazu vrchního šerifa bylo to čarodějnické stvoření upáleno pátého června roku 1788.

Dewart si tu pasáž přečetl několikrát; obsahovala jisté náznaky, třebaže žádné jednoznačně jasné. Za jakýchkoli obyčejných okolností by smysl těchto náznaků chyběl, avšak vzhledem k tomu, že pasáž četl bezprostředně po té, kterou Alijah označil „Vypr. Rich. Billingtona“, objevení jména „Richard Bellingham nebo Bollinghan“ neomylně poukazovalo na paralelu s Richardem Billingtonem. Dewartova představitost byla vybuzena na nejvyšší míru, ale naneštěstí nebyl schopen přijít na žádné vysvětlení záhady; předpokládal, že se snad reverend Ward Phillips mohl domnívat, že „jakýsi Richard Bellingham“ v případě, že byl identický s Richardem Billingtonem, nebyl zahuben – ani „sežrán tím, co vyvolal z nebe“, což byla lidová pověra, nýbrž se vydal do hlubších lesů poblíž Duxbury, aby tam páchal zlo a zplodil tam další potomstvo, které nakonec rozsévalo onu hrůzu, o níž kněz psal. Naproti tomu období, kdy paní domu Dotenová porodila své dítě, následovalo méně než sto let po vyhlášených honech na čarodějnice a dalo se klidně předpokládat, že pověry z těch dob stále přežívaly mezi lehkověrnými lidmi, kněžími i laiky, kteří tehdy žili na venkově v okolí Duxbury a „New Dunnich“, což je dozajista místo nyní známé jako Dunwich, a tedy v blízkém sousedství.

Vzrušený a povzbuzený pokrokem v pátrání se Dewart odebral na lůžko a zde okamžitě upadl do spánku, v němž ho sužovaly podivné sny o podivných stvořených podobných hadům a netopýrům, která ho v nočních hodinách zaměstnávala způsobem, o němž se domníval, že to bylo v jejich moci. Spal však nerušeně, pokud nepočítáme krátké procitnutí hodinu po půlnoci, kdy chvíli ležel přesvědčen, že se na něho někdo *shůry* dívá. Tuto představu však snadno zaplašil a opět usnul.

Znatelně osvěžen spánkem Ambrose Dewart ráno vyrazil s tím, že se pokusí zjistit co možná nejvíce o svém předku Alijahovi z dalších zdrojů mimo knihovnu. Jel do Arkhamu, který coby městské centrum vždy rád srovnával s jistými starými vesnicemi a městečky v Anglii; velmi ho těšily domy s mansardovými střechami a strašidelnými podkrovními pokoji, vchody osázené okny v podobě lunet a rovné postranní uličky podél řeky Miskatonic vedoucí ze zapadlých ulic do dlouho zapomenutých dvorů. Své pátrání začal v knihovně Miskatonické univerzity, kde vyhledal pečlivě archivované svazky listů *Arkham Advertiser* a *Arkham Gazette* z doby před sto lety.

Ráno bylo jasné a svěží a Dewart měl dostatek času. V mnoha ohledech byl Dewart zatvrzelý kutil; do každého úkolu se pouštěl s velkou horlivostí, avšak jen zřídka se mu jej podařilo dokončit. Usadil se v dobře osvětleném koutě, kde měl čtenářský stůl jen pro sebe, a začal zvolna procházet noviny z dob svého praděda, které byly plné podivných věcí, jež přitahovaly jeho pozornost a jejichž vinou se mnohokrát odchýlil od svého úkolu. Prohlédl si noviny za několik měsíců, než narazil na jméno svého předka, což se stalo náhodou, protože zatímco prohledával sloupce novinového textu, našel ho pod dopisem vydavateli, který byl úsečný a poněkud nezdvořilý.

Pane, pobouřila mě poznámka ve vašich novinách, kterou učinil jakýsi pan John Druven, o jisté knize reve-

renda Warda Phillipse z Arkhamu. Druven tuto knihu chválí. Je mi známo, že je zvykem kupit pěkná slova na pány v klerice, ale pan John Druven nemohl udělat rev. Wardu Phillipsovi lepší službu než upozornit na to, že jsou jisté věci, jež je lépe nechat na pokoji a nemluvit o nich veřejně. K vašim službám, Alijah Billington.

Dewart okamžitě začal hledat odpověď na tento dopis. Nalezl ji v novinách z následujícího týdne.

Pane, tento údajný protestant, Alijah Billington, ví, o čem píše. Četl onu knihu, jsem mu zavázán a jsem proto dvojnásob jeho oddaným služebníkem. Ve jménu Božím, rev. Ward Phillips.

Od Alijaha tam nebylo již ani slovo po mnoho následujících týdnů. Dewart podrobně prozkoumal noviny, zda v nich není další dopis. Rev. Ward Phillips nebyl vzdor všemu kázání ve své knize zřejmě o nic méně odvážný než Alijah Billington. Teprve po několika hodinách – a také po několika ročnících *Advertiseru* i *Gazette* – se před Dewartovými zraky objevila další zmínka o tomto jménu. Tentokrát to byla jen stručná zpráva.

Vrchní šerif doručil Alijahu Billingtonovi do jeho domu za Aylesbury Pike výzvu, aby upustil od záležitostí, které provozuje v noci, a zvláště aby utichly zvuky, které se odtud ozývají. Pan Billington podal žádost o slyšení u okresního soudu při zasedání v Arkhamu příští měsíc.

Potom nic nenásledovalo, dokud se Alijah Billington neobjevil před úředníky.

Obviněný Alijah Billington vypověděl, že se nezbýval žádnými záležitostmi v noci, nedělal hluk ani nestál za tím, že by se nějaké zvuky ozývaly, a že jednal v souladu se zákony, a popřel, že by mu kdokoli mohl dokázat něco jiného. Představil se jako oběť pověřivých lidí, kteří se mu snaží dělat potíže a nechápou, že žije od smrti své oplakávané ženy osaměle už sedm let. Několikrát se zvoláním vznesl požadavek, aby ten, kdo ho obviňuje, byl přiveden, nebo aby se postavil a čelil mu tváří v tvář, ale ukázalo se, že žalobce se zdráhá

nebo se nechce takto objevit, a protože nikdo nepřišel, řečený Alijah Billington se zdál být očištěn a bylo mu řečeno, že nemusí dbát výzvy, která mu byla vrchním šerifem doručena.

Bylo jasné, že „zvuky“, o nichž hovořil hoch, Laban, ve svém deníku, nebyly plodem jeho představivosti. Toto líčení nicméně opět naznačovalo, že ti, kdo podali stížnost na Alijaha Billingtona, se s ním báli setkat osobně; na tomto náznaku bylo víc než jen obvyklá neochota těch, kdo dělají druhým potíže, postavit se před oběť své podlosti. Pokud hoch slyšel zvuky a žalobce také, pak je jistě slyšeli i další; nikdo však nemohl označit Alijaha Billingtona za jejich původce, i kdyby připustil, že ony zvuky slyšel. K Billingtonovi měli lidé zjevně respekt, pokud se ho rovnou nebáli; byl to rázný, odvážný muž, který neváhal být agresivní, zvláště když se bránil. Dewart to pokládal za dosti chvályhodné, ale byl také stále víc vzrušen prohlubujícím se tajemstvím. Cítil, že záležitost se zvuky by spíše mohla mít pokračování, než že by se na ni teď v novinách zapomnělo, a také tomu tak skutečně bylo.

Ani ne o měsíc později se v *Gazette* objevil imperinentní dopis od jistého Johna Druvena, pravděpodobně téhož gentlemana, který psal o knize reverenda Warda Phillipse a který pochopitelně mohl být uražen úsečnou kritikou svého článku dost na to, aby se zajímal o vývoj Billingtonových potíží s vrchním šerifem.

Pane, měl jsem příležitost vydat se pěšky na západ a severozápad od Arkhamu tento týden a v zalesněné krajině blízko Aylesbury Pike, tedy v oblasti známé jako Billingtonův les, mě zastihla tma, a zatímco jsem se snažil najít cestu, všiml jsem si krátce poté, co se setmělo, strašného rámusu, jehož původ jsem si nebyl s to vysvětlit; zdálo se, že vychází od bažiny za domem pana Alijaha Billingtona. Poslouchal jsem nějakou dobu zmíněný hluk, jenž mě silně vyděsil, protože se nejednou zdálo, jako by se podobal nářku nějakého

stvoření, které je nemocné nebo trpí, a ani kdybych věděl, kterou cestou se vydat, nešel bych oním směrem, tak silné bylo mé rozrušení i můj strach. Tyto zvuky pokračovaly přibližně půl hodiny nebo i o něco málo déle, a pak ustaly. Poté se rozhostilo úplné ticho a já šel svou cestou. Váš oddaný služebník, John Druven.

Dewart s jistotou očekával, že to vyvolá rozrušenou odpověď jeho předka, avšak mýjely týdny a v novinách se nic neobjevovalo. Jakási opozice vůči Billingtonovi se nicméně zdála krystalizovat, protože Billington se sice nijak nevyjádřil, ale reverend Ward Phillips v novinách zveřejnil otevřený dopis, jímž se dobrovolně přihlásil, že povede vyšetřovací komisi, která by se zaměřila na místo, kde se ozývají ony zvuky, se záměrem objevit, co zvuky způsobuje, a okamžitě jim učinit přítrž. Zjevně to mělo vyprovokovat Billingtona, což se také stalo. Ignoroval jak kněze, tak novináře, a jeho odpověď měla podobu veřejného oznámení:

Kdokoli a každý, kdo bude přistižen, jak neoprávněně vstoupil na pozemky známé jako Billingtonovy lesy nebo kteroukoli přilehlou polnost či pastvinu náležítě a zákonně přiléhající k řečeným Billingtonovým lesům, bude zadržen jako nepovolaná osoba, uvězněn a souzen. Alijah Billington se dnes objevil na úřadu a vypověděl, že na jeho pozemky je zakázáno vstupovat, lovit zde nebo se tam potloukat a podobně úmyslně rušit.

To vyvolalo okamžitou reakci reverenda Warda Phillipse, který napsal, že „by se mohlo zdát, že náš soused, Alijah Billington, není nakloněn žádnému vyšetřování oněch zvuků a přeje si je zkrotit jen on sám“. Svůj vychytrale formulovaný dopis zakončil přímým výpadem a zeptal se Alijaha Billingtona, proč se „bojí“, že by zvuky a jejich zdroj staly předmětem vyšetřování nebo že by umlkly.

Alijaha nicméně neurazila pouhá vychytralost. Brzy odpověděl, že naprosto nemá v úmyslu nechat se

urážet „všemi a kdekým“, nemá žádný důvod věřit, že samozvanec „reverend Ward Phillips nebo jeho chráněncem pan John Druven“ by byli v jakémkoli ohledu kompetentní zahájit takové vyšetřování; a poté zaútočil na ty, kdo tvrdili, že slyší zvuky.

A co se těchto osob týká, jistě by neuškodilo prošetřit, co kde dělaly v tu noční hodinu, kdy jsou slušní lidé v posteli, anebo přinejmenším ve vlastním domě a nepotulují se krajem pod pláštěm tmy, jen Bůh ví, kvůli jakým rozkoším či skutkům. Nenabízejí žádné důkazy, že by cokoliv slyšely. Pisatel Druven hlasitě vykřikuje, že slyšel zvuky; nezmiňuje se však o nikom, kdo by ho doprovázel. Byli i tací, skoro před sto lety, kdo fantazírovali, že slyší hlasy a obviňovali nevinné muže i ženy, kteří pak byli odsouzeni k příšerné smrti jako čarodějové a čarodějnice; a důkazy neměli žádné. Je snad Druven tak dobře obeznámen se zvuky venkova v noci, aby rozpoznal rozdíl mezi „nářkem nějakého stvoření, které má bolesti“ a bučením býka nebo krávy, která hledá ztracené tele, nebo mnoha dalšími podobnými zvuky? Bylo by lepší, kdyby si on a lidé jeho druhu raději dávali pozor na jazyk a nenechali se klamat tím, co slyší, a nedívali se na něco, co si Bůh nepřeje, aby bylo viděno.

Byl to vskutku dvojnásobný dopis. Billington se předtím Boha jako svědka nedovolával a jeho dopis, třebaže v některých ohledech sarkastický, nicméně nesl známky toho, že byl psán spěšně a bez promyšleného úsudku. Krátce řečeno, Billington se vystavil útoku a musel čekat, že na něho zaútočí, což se také stalo, a to jak ze strany reverenda Warda Phillipse, tak Johna Druvena.

Duchovní napsal, skoro tak úsečně jako původně Billington, že je „vskutku šťasten a děkuje Bohu, že onen člověk, Billington, zjevně uznává existenci rozličných věcí, které Bůh neurčil lidským zrakům, a jen doufá, že na ně řečený Billington sám nehleděl“.

John Druven se nicméně Alijahovi vysmíval. „Nevěděl jsem, že soused Billington chová býky, krávy a telata, s jejichž hlasy je pisatel dobře obeznámen, neboť mezi nimi vyrostl. Rovněž tvrdí, že neslyšel hlas býka, krávy nebo telete ani jiného mu známého zvířete. A zvuky se ozývají, to nelze popřít, protože jsem je slyšel, podobně jako další lidé.“ A tak dále, podobným tónem.

Dalo se čekat, že Billington nějak odpoví, ale neučinil tak. Dál se neobjevilo nic, co by neslo jeho podpis, avšak o tři měsíce později *Gazette* otiskl Druvenovo uštěpačné sdělení, že obdržel pozvání, aby vyšetřoval Billingtonovy lesy po libosti, sám anebo se společníky, a Billington že jen požaduje, aby byl oficiálně informován o tom, že Druven má v úmyslu tak učinit, aby mohl dát patřičné příkazy a Druven nebyl obtěžován jako nepovolaná osoba. Druven vyjádřil svůj záměr přijmout Billingtonovo pozvání v příhodném čase.

Pak nějakou dobu nic.

A poté následovala řada strašidelných článků, které byly v průběhu týdnů stále poplašnější. První novinový článek působil nevinně. Informoval jen, že pan John Druven, příležitostně zaměstnaný u těchto novin, nedodal svůj text do novin dostatečně včas, aby se mohl v novinách objevit tento týden, a pravděpodobně jej bude mít připravený na vydání v týdnu následujícím. „Příští týden“ nicméně list *Gazette* uveřejnil poněkud delší článek, ve kterém se uvádělo, že Johna Druvena nebylo možné nikde nalézt. „Nebyl ve svém bytě na River Street a nyní probíhá vyšetřování, které by mělo zjistit, kde se nachází.“ O týden později *Gazette* odhalil, že chybějící článek, který Druven přislíbil zaslat, měla být reportáž z návštěvy, kterou vykonal v Billingtonově domě a lesích ve společnosti reverenda Warda Phillipse a Deliverance Westrippa. Jeho společníci mohou dosvědčit, že se od Billingtona vrátili. Avšak té noci podle jeho bytné Druven odešel z domu. Neodpovídal na otázky, kam jde. Na dotazy

ohledně vyšetřování zvuků v Billingtonových lesích reverend Phillips a Deliverance Westripp odpovídali, že si nemohou vzpomenout na nic kromě toho, že jejich hostitel k nim byl velmi zdvořilý, a dokonce jim podával oběd, který připravil jeho sluha, indián Quamis. Vrchní šerif nyní vyšetřoval zmizení Johna Druvena.

Ani po čtyřech týdnech se o Druvenovi nevědělo nic nového.

Podobně i pátý týden.

Od té doby ticho, jen po vypršení tří měsíců list připustil, že vrchní šerif už nadále nevyšetřuje podivné zmizení Johna Druvena.

O Billingtonovi nepadlo ani slovo. Celá záležitost se zvuky v Billingtonových lesích se zdála být opuštěna s rozhodností a odhodláním. Ani nové články nebo rubrika s dopisy neobsahovaly Billingtonovo jméno.

Šest měsíců po Druvenově zmizení však události nabraly překvapivé tempo a Dewart si intenzivně uvědomoval zdrženlivost zjevnou v tom, jak noviny pojednávaly o událostech té doby, událostech, které by se v jeho době dostaly na první stranu pod vzrušujícími titulky. Během období tří týdnů zabíraly nejdůležitější místo v *Gazette* i *Advertiseru* čtyři odlišné příběhy.

První příběh se týkal objevení ošklivě roztrhaného a znetvořeného těla na břehu moře v blízkém okolí přístavního města Innesmouthu v ústí řeky Manuxet. Ostatky byly identifikovány jako tělo Johna Druvena. „Věří se, že pan Druven se možná vydal na moře a utřil zranění při ztroskotání lodě, v níž se plavil. Když byl nalezen, byl mrtev již několik dní. Naposledy o něm bylo známo, že pobýval před půl rokem v Arkhamu, a od té doby po něm nebylo ani vidu ani slechu. Zdá se, že prošel mnoha tělesnými útrapami, protože měl nepřírozeně strhanou tvář a mnoho zlomených kostí.“

Druhé líčení se týkalo Dewartova předka, všudypřítomného Alijaha Billingtona. Bylo dáno na vědomost, že Billington a jeho syn Laban odcestovali navštívit příbuzné v Anglii.

O týden později se indián Quamis, který sloužil Alijahovi, „měl dostavit k vrchnímu šerifovi k výslechu, ale nebylo ho možné nalézt. Dva soudní zmocněnci se vydali do domu Alijaha Billingtona, leč nenašli zde nikoho. Dům byl zamčený a zapečetěný a oni do něj nemohli vstoupit bez povolení, které neměli.“ Pát-rání mezi zbylými indiány na dunwichském venkově severozápadně od Arkhamu neposkytlo žádné další informace; indiáni nevěděli o Quamisovi nic a dva z nich „popírali, že by někdo takový jako Quamis pocházel od nich, nebo že by někdo takový vůbec existoval“.

Nakonec vrchní šerif uveřejnil fragment dopisu, který Druven začal psát večer v den svého podivného a nevysvětlitelného zmizení, tedy přibližně před sedmi měsíci. Byl adresován reverendu Wardu Phillipsovi a nesl podle líčení v *Gazette* „známky spěchu“. Dopis objevila domácí a byl odevzdán vrchnímu šerifovi, který připustil jeho existenci až nyní. *Gazette* dopis otiskla.

*Reverendu Wardu Phillipsovi
Baptistická církev
French Hill v Arkhamu*

*Můj vážený příteli,
byl jsem přemožen pocitem tak hlubokého odcizení, až by se mohlo zdát, že moje vzpomínky na události, jichž svědky jsme toho odpoledne byli, začínají slábnout. Shledávám nemožným si na to vzpomenout, a nadto jsem nyní nucen přemýšlet více o našem někdejší hostiteli, obávaném Billingtonovi, jako by mne něco nutkalo se k němu vypravit, a uvažuji, zda obavy, že mohl nějakými magickými úkony uřknout jídlo, které jsme pozřeli, a tak oslabit naši paměť, byly opravdu zbytečně nepřátelské. Nesmýšlejte o mně zle, můj dobrý příteli, ale usilovně se snažím vybavit si, co jsme to vlastně viděli v kruhu z kamenů v lesích, a s každým dalším okamžikem moje vzpomínky slábnou...*

Zde dopis končil; dál už tam nebylo nic. *Gazette* jej otiskla v podobě, v jaké byl nalezen, a vydavatel z něj ani nechtěl vyvozovat žádné závěry. Vrchní šerif řekl jen tolik, že Alijah Billington by měl být po svém návratu vyslechnut, a to bylo všechno. Následně se objevilo oznámení o pohřbu nešťastného Druvena a poté dopis od reverenda Warda Phillipse, který sděloval, že členové jeho farnosti žijící na odlehlém venkově poblíž Billingtonova lesa ho informovali, že když Alijah Billington odcestoval do zámoří, nejsou již nyní za nocí slyšet ony zvuky.

O Billingtonovi se v dalších šesti měsících neobjevila žádná další zmínka; na tomto místě Dewart skončil s prohlížením. Vzdor tomu, že jej toto pátrání fascinovalo, začínal mít unavené oči. Navíc už přicházel podvečer a Dewart úplně zapomněl na oběd, a tak třebaže neměl hlad, usoudil, že by měl přestat přehnaně namáhat svůj zrak. Byl poněkud zmatený vyprávěními, která četl. V jistém smyslu byl zklamaný, čekal, že narazí na něco konkrétnějšího, ale ve všem, co četl, byla jistá nejasnost, takřka mystická mlhavost, dokonce ještě obtížněji uchopitelná než ony tajemné fragmenty, které našel v listinách v knihovně Alijaha Billingtona. Novinové zprávy samy nabízely jen málo jednoznačných faktů. Vskutku, existovala jen jediná skutečná opora, deník chlapce Labana, který dokazoval, že ti, kdo obviňovali Alijaha Billingtona, skutečně v noci slyšeli v Billingtonově lese zvuky. Kromě toho byl Billington vylíčen jako přinejmenším poloviční lotr, vzteklý a prudký, který druhé takřka šikanoval a nebál se čelit těm, kdož ho napadali. Z každého střetnutí se dostal poměrně dobře, třebaže ho reverend Ward Phillips jednou či dvakrát výmluvně zasáhl. Nemohlo být pochyb, že kniha zmiňovaná v článku, proti kterému se Alijah tak hrubě ohradil, byla *Thaumaturgické zázraky v novoanglickém Kanaánu*; a třebaže neexistovalo nic, co by u moderního soudu obstálo jako důkaz, přece si bylo možné povšimnout velmi

zvláštní shody okolností, totiž skutečnosti, že Alijahův nejobtížnější kritik, John Druven, tak podivně zmizel. Navíc Druvenův nedokončený dopis vzbuzoval jisté zneklidňující otázky. Jasný byl závěr, že Alijah dal nevídaným hostům – „vyšetřujícímu výboru“ – něco do jídla, aby zapomněli na to, co viděli; že totiž viděli něco, čím by mohli podložit nejasná obvinění Druvena a reverenda Warda Phillipse. V onom fragmentu dopisu bylo ještě něco – „*jako by mne něco nutkalo se k němu vypravit*“. Pro Dewarta bylo uvažování o této skutečnosti zneklidňující, protože naznačovala, že Billington dokázal nějakým způsobem přivolat svého nejostřejšího kritika zpět k sobě, a nakonec zapříčinil jeho smrt poté, co prve zařídil, aby zmizel ze scény.

Byly to sice jen domněnky, nicméně Dewart o nich uvažoval celou cestu zpět do domu v lesích. Tam se opět vrátil k listinám, které četl předcházející noc, a nějakou dobu nad nimi hloubal ve snaze najít nějakou souvislost mezi Richardem Billingtonem a obávaným Alijahem – nešlo mu o příbuzenský vztah, když bylo jasné, že oba pocházejí ze stejného rodu a jsou od sebe vzdáleni několik generací, ale spíše o věcné spojení mezi neuvěřitelnými událostmi zaznamenanými v dokumentu a líčením arkhamských týdeníků, neboť se mu po bedlivém zvážení zdálo nevyhnutelné, že taková souvislost existovala, i kdyby šlo jen o shodu okolností; obě události – vzdálené od sebe v čase víc než století a geograficky několik mil, z nichž jedna se odehrála v New Dunwichi, což pravděpodobně byl současný Dunwich (leďa by se tak kdysi jmenovala celá tato oblast), a druhá v Billingtonových lesích – obsahovaly zmínky o „kruhu kamenů“, které nesporně připomínaly druidské úlomky v kruhu kolem kamenné věže stojící v korytu vyschlého přítoku řeky Miskatonic.

Dewart si přichystal několik sendvičů, do kapsy si vložil pomeranč a kapesní svítilnu a za slunečního svitu pozdního odpoledne se vydal kolem bažiny, aby se

tudy dostal k věži, do níž vstoupil a začal ji okamžitě znovu prozkoumávat. Uvnitř u stěn se spirálovitě vinulo vzhůru extrémně úzké a hrubé kamenné schodiště, které Dewart s jistými obtížemi zdolal; celou cestu nacházel jakési primitivní, avšak působivé dekorace rázu basreliéfu; brzy shledal, že jde o jediný vzor, který se opakuje jako řetězec po celé délce schodiště a končí na malé plošině tak blízko střechy věže, že si zde Dewart mohl stěží dřepnout. Díky svítilně, kterou držel v ruce, viděl, že se basreliéf vyrytý do kamenů podél schodů rovněž objevuje na plošině, a sklonil se k němu, aby jej blíže prozkoumal. Tak spatřil, že je to složitý vzor soustředných kruhů a paprskovitě vybíhajících čar, který při pozornějším pozorování oku skýtal pohled na podivuhodný labyrint, jenž měl v jednu chvíli vzhled takový, pak se však zdálo, že se vzápětí nevysvětlitelně změnil. Dewart namířil svítilnu vzhůru.

Na základě předchozího zkoumání věže věděl, že některé rytiny jsou i v té části střechy, která se zdála být zjevně novějšího původu, nyní však spatřil jen jediný kámen, na němž byly jakési ornamenty – byl to velký plochý blok čehosi, co vypadalo jako vápeneček, svou velikostí takřka přesně odpovídající plošině, na níž dřepěl. Dekorace nicméně neobsahovala motiv, který se objevoval na basreliéfech, ale spíše to byl hrubý obrys hvězdy, v jejímž středu se nacházelo cosi, co připomínalo karikaturu jediného obrovského oka. Nebylo to však oko, spíše to mělo tvar pokrouceného kosočtverce a některé čáry připomínaly plameny, anebo možná jediný ohnivý sloup.

Tato kresba Dewartovi neříkala víc než vzor na basreliéfu, avšak zaujalo ho zjištění, že cement držící tento blok na místě z velké části podlehl náporům počasí, a zdálo se mu, že by při troše šikovnosti a opatrného odlupování zbylého cementu dokázal uvolnit a odstranit kámen a umožnit tak otevřít vchod na straně kónické střechy. A skutečně, když si posvítíl na strop, spatřil, že původně byla věž jistě postavena

se vstupem, který byl později uzavřen tak, že někdo přidal tento plochý kámen, který byl jedinečný tím, že byl méně hrubý než ostatní kameny v budově a měl šedavou omítku, třebaže to mohlo být také dobře díky tomu, že byl novější, a částečně i díky temnotě ve věži.

Jak tam Dewart tak seděl, dospěl k přesvědčení, že by věž měla být obnovena v původní podobě; a vsutku, čím více uvažoval o renovaci, tím posedlejší tou myšlenkou byl, dokud se zcela nerozhodl vykonat potřebnou změnu, odstranit blok nad plošinou a tak získat dost prostoru, aby se mohl postavit. Posvítil si na zem a vida, že je zde úlomek kamene, který bylo možné použít jako nástroj na odstranění cementu, opatrně sestoupil, sebral jej a potěžkal. Potom se vrátil na plošinu a uvažoval, jak nejlépe by mohl dosáhnout svého cíle, aniž by to pro něho nebylo nebezpečné; kámen nebyl tak velký, aby jej nemohl přinejmenším usměrnit k plošině, kdyby se chystal spadnout, ale byl tak těžký, že nemohl počítat s tím, že by snad unesl jeho plnou váhu. Opřel se o stěnu a začal opatrně odštipávat cement; svítilnu si zasunul do kapsy, aby mu nepřekážela, a za okamžik bylo jasné, že se mu kámen podaří uvolnit a odstranit. Viděl, že by měl nejprve odstranit tu část, která je mu nejbliž, aby blok padal spíše dále od stěny i od něho, přes okraj plošiny na podlahu přízemí.

S rozhodností se pustil do tohoto úkolu a během půlhodiny kámen spadl právě tak, jak to plánoval – nasměrován Dewartem sklouzl z plošiny do přízemí. Dewart se postavil a zjistil, že hledí přes bažinu na východ, a tak poprvé spatřil, že věž je v jedné linii s domem, protože přímo přes otevřený prostor nad bažinou a mezi stromy za ní se třpytilo slunce na okně jeho domu. Krátce se zamyslel, které okno by to mohlo být; neviděl věž z žádného z nich, ale koneckonců se o to ani nesnažil. A okno, soudě dle velikosti, nemohlo být žádné jiné než okno z barevného skla ve studovně, jímž se ven nikdy nedíval.

Dewart si nedovedl představit, za jakým účelem byla věž vystavěna. Když zde nyní stál, mohl se oprít rukama o rám vchodu; částečně vystoupil na střechu věže a potom na její vrcholek, odkud měl překrásný výhled. Věž mohla být postavena pro nějakého dávného astronoma; určitě byla ideální pro pozorování nebeských těles obíhajících nad hlavou. Dewart si všiml, že kameny kónické střechy byly stejně silné jako kameny zdí, tedy něco přes stopu – možná patnáct palců. Skutečnost, že střecha stála pevně po všechny ty roky, svědčila o zdatnosti někdejšího architekta, který postavil tuto věž a možná i další budovy a pak zmizel – zapomenutý – v historii. Nicméně astronomické vysvětlení existence věže nebylo zcela uspokojivé, protože skutečnost byla taková, že věž nestála na kopci, a dokonce ani na větším pahorku, ale jen na ostrůvku, anebo spíše na tom, co kdysi ostrovem bylo; na místě trochu nad úrovní země, k němuž se ze tří stran svažovala půda, přičemž jen z jedné strany svah zvolna svah k řece Miskatonic ležící o kus dál za lesem. Jen čistou náhodou věž vévodila nebesům, neboť v bezprostřední blízkosti nerostly žádné stromy, a kupodivu ani mnoho keřů nebo jakéhokoli porostu. Naopak obzor byl zakrytý stromy, takže krátce před svým západem hvězdy vidět nebyly, což nejsou právě ideální podmínky pro pozorování nebeských těles.

Dewart po chvíli opět sestoupil po schodech a krátce se věnoval přesouvání kamene na stranu. Pak vyšel ven klenutým průchodem, který nijak nebránil větru a počasí, což byla okolnost, která činila uzavření střešního vchodu ještě podivnější.

Neuvažoval o tom však dlouho, protože slunečního světla ubývalo a slunce zapadalo za pás stromů; vydal se zpět cestou, kterou přišel, žvýkaje přitom svůj poslední sendvič, a opět kráčel po okraji bažiny a pak nahoru ke svému domu. Čtyři velké sloupy vepředu postavené do čtverce před portálem domu se bíle rýsovaly v houstnoucím soumraku. Byl dosti

rozjařený, jako tomu bylo vždy, když pokročil v jakémkoli průzkumu, který podnikal; toho dne sice objevil jen málo konkrétního a jednoznačného, avšak odhalil řadu spekulací a leccos zajímavého o místních legendách, stejně jako o svém předku, obezřetném Alijahovi, který vyvolal v Arkhamu takové pobouření a nechal za sebou tajemství, jemuž se mu od té doby jen stěží co vyrovnalo. Skutečně se mu podařilo shromáždit velké množství detailů, přičemž si nemohl být jistý tím, zda představují odlišné dílky téhož obrazu, anebo části různých vzorů.

Když dorazil domů, byl unavený. Odolal pokušení dále pátrat v prapradědových knihách, protože si uvědomoval, že si musí šetřit oči, a tak se namísto toho rozhodl metodicky naplánovat své další průzkumy – bez ohledu na to, že má k dispozici stovky starých knih. Pohodlně se uvelebil ve studovně, v krbu opět plápolal oheň a Dewart si v mysli procházel všechny momenty pátrání s nadějí, že takto bude schopen určit, který aspekt nabízí nejschůdnější cestu k dalším objevům. Několikrát uvažoval o zmizelém služebníku Quamisi, a tu si uvědomil, že existuje rovněž jakési paralela mezi jménem tohoto služebníka a jménem divotvůrce ze staršího dokumentu – Misquamacus. Quamis nebo Quamus – chlapec to psal oběma způsoby – měl podle druhého znění vlastně dvě ze čtyř slabik shodné se jménem indiánského šamana a byla pravda, že mnoho indiánských jmen se vzájemně podobá, takže bylo celkem pravděpodobné, že se v pojmenování v rámci kmene rovněž podobala.

Když sledoval tento tok myšlenek, zároveň ho napadlo, že v odlehlých kopcích kolem Dunwiche by mohli stále ještě žít příbuzní nebo potomci Quamise; že se k němu před sto lety jeho lidé neznali, Dewarta netrápilo. Člověk, kterého pustili z mysli před sto lety, se mohl docela dobře vyznačovat skromností, na kterou se nyní pamatovalo více než na někoho jiného, jehož učinila výjimečným pozlátka doby a dobrodruž-

ství někdejších časů, pod nimiž se skryl jednatel i se svým charakterem. Mohl se směle vydat po této stopě zítra, pokud to počasí dovolí; když se Dewart takto rozhodl, ulehl do postele.

Spal dobře, třebaže se ve dvou případech během noci neklidně trhnul, probudil se a opět měl dojem, jako by se na něho dívaly samotné stěny.

Po ránu, poté, co si udělal chvíli a odpověděl na několik dopisů, které několik dní čekaly, až bude mít volný čas, se vydal do Dunwiche. Nebe bylo zatažené a vanul slabý východní vítr, který byl předzvěstí deště. Po této změně počasí vypadaly zalesněné pahorky a jejich kamenité vrcholky, příznačné pro kraj kolem Dunwiche, temně a hrozivě. Touto oblastí se příliš necestovalo, protože byla poněkud odlehlá a daleko od beztak rozbité cesty a protože ti, kdo kraj znali, věděli také o plíživých známkách rozkladu mezi opuštěnými domy; cesty se zde často zúžily na pouhé stezky zarostlé plevelem, ostružinami a travou, porostem bujným a divokým, který se tlačil i na kamenné stěny domů blízko cest. Dewart ještě nedošel daleko, když si začal intenzivně uvědomovat podivný ráz této krajiny, která se nápadně odlišovala od starodávného města Arkhamu s jeho mansardovými střechami; na rozdíl od zvlněných kopců v krajině kolem Aylesbury Pike za Arkhamem byly dunwichské kopce rozeklány hlubokými roklemi a stržemi, přes něž vedly zchátralé mosty, které vypadaly, že jsou staré celá staletí. Samotné kopce byly korunovány podivnými kameny, které byly silně zarostlé, avšak zdály se naznačovat, že jde o lidské výtvoř, možná staré celá desetiletí, anebo možná staletí. Když je viděl nyní proti zachmuřeným mračnům, vypadaly kopce nejednou, jako by nastavovaly osamělému automobilistovi, který se opatrně šinul zarostlými silnicemi a přes zchátralé mosty, přízračně zlověstné tváře.

Dewart s podivným pocitem na temeni hlavy pozoroval, že i samotné listí rostlo jakoby nepřirozeně,

a třebaže si to vysvětloval jako důkaz toho, že se příroda opět zmocňuje země, kterou tak očividně opustili její majitelé, bylo nicméně nezvyklé, že popínavé rostliny byly o tolik delší a zakrslé stromky o tolik silnější než ty, které rostly na zapadlých svazích jeho vlastních pozemků. Řeka Miskatonic se navíc hadovitě vinula krajem, a ačkoliv jel Dewart směrem od ní, náhle se před ním objevila a její i jinak temné vody byly v těchto končinách temné dvojnásob. Ze zvláštních vyhlídek bylo vidět kamenité louky a bujné mokřiny, kde bez ohledu na roční dobu stále vřiskaly ropuchy.

Projížděl snad hodinu krajinou, která byla zcela odlišná od té, kterou shledával typickou pro východní pobřeží, když tu dorazil ke shluku stavení, kterému se říkalo Dunwich; nicméně nebylo zde nic, co by místo takto označovalo, většina usedlostí byla opuštěná a v různých stádiích rozpadu. V kostele s rozpadlou věží, jak si Dewart všiml, když se na něj podíval blíže, byl jediný obchod v obci. Zamířil k němu a zaparkoval na okraji chodníku. Dva otrhaní starci se opírali o budovu. Dewart v jejich vzezření spatřil známky mentální i fyzické degenerace a podvýživy. Oslovil je.

„Nevíte náhodou, pánové, zda zde žijí ještě nějakí indiáni?“

Jeden ze starců se přestal opírat o budovu a přišoural se k automobilu. Měl úzké oči ponořené hluboko v kožovitém obličejí a jeho ruce, jak si Dewart povšiml, takřka připomínaly klepeta. Dewart usoudil, že přišel, aby mu odpověděl na jeho otázku, a poněkud netrpělivě se naklonil dopředu, takže jeho tvář s tázavým pohledem vystoupila ze stínu střechy.

Nepříjemně ho překvapilo, když sebou jeho předpokládaný informátor škubl a ucouvl.

„Luthere!“ zvolal třesoucím se hlasem na starce za sebou. „Luthere, poď sem!“ Druhý se přišoural, aby se mu podíval přes rameno, přičemž ten první ukázal na Dewarta. „Pamatuješ, ten vobrázek nám slečna Gilesová ukazovala ten den,“ pokračoval vzrušeně,

„je to von, je to určitě von! Vypadá úplně jako z toho vobrázku, co? Je čas, Luthere, je čas, vo kterym říkali – když přijde zpátky, to druhý přijde taky.“

Druhý staroch ho zatahal za sako. „Počkej chvíli, Sethe. Žádnej spěch. Zeptej se ho na znamení.“

„Znamení!“ zvolal Seth. „Máš to znamení, cizince?“

Dewartovi, který se za celý svůj dosavadní život nesetkal se stvořeními takového druhu, byli odporní. Bylo mu zapotřebí nadměrného úsilí, aby na sobě nedal znát svou nelibost; nemohl si však pomoci od strnulosti, která ji prozrazovala.

„Hledám stopy starých indiánských rodin,“ řekl krátce.

„Tady žádný indiáni nezbyli,“ řekl muž jménem Luther.

Dewart se odhodlal ke krátkému vysvětlení. Nečekal, že by zde našel indiány. Myslel si ale, že by mohl objevit jednu nebo dvě rodiny, které pocházejí ze smíšených sňatků. Vysvětloval to těmi nejjednoduššími slovy, která dokázal nalézt, a byl si nepříjemně vědom Sethova upřeného pohledu.

„Jak se ten chlápek menoval, Luthere?“ zeptal se najednou.

„Byl to Billington, tak to bylo.“

„Vy se menujete Billington?“ zeptal se Seth odvážně.

„Můj prapradědeček byl Alijah Billington,“ odpověděl Dewart. „A teď k těm rodinám...“

Když se takto představil, oba staří muži se okamžitě začali chovat jinak; ze dvou jednoduše zvědavých lidí se rázem stali lidé podlézaví a servilní.

„Jeďte po Glen Road a zastavte u prvního domu na týhle straně Spring Glen – méno Bishop – Bishopovi maj indiánskou krev a možná i něco víc, na co ste se neptal. Měl byste votamtud ale vypadnout, eště než začnou křičet lelci a žáby, protože jinak byste se moh někde ztratit a slyšel byste divný věci – hluk a hlasy

v povětrí. Kdybyste neměl krev starýho Billingtona, možná by vám to nevadilo, ale musel sem vám to říct, když jste se mě zeptal.“

„Která cesta je Spring Glen Road?“ zeptal se Dewart.

„Na druhý odbočce zahněte. Pojedete tam, co vede silnice, ne až úplně na konec. Je to první dům, na kterej narazíte na týhle straně Spring Glen. Když bude pani Bishopová doma, nejspíš vám řekne, co chcete vědět.“

Dewart náhle zatoužil odjet pryč; vadila mu neotesanost těchto starochů, kteří nebyli jen tělesně špinaví, ale nesli rovněž známky podvýživy, měli podivně deformované uši a oční víčka; zmocnila se ho však sílící zvědavost, kde tihle starci přišli na jméno Billington.

„Zmínili jste se o Alijahu Billingtonovi,“ řekl. „Co se o něm říká?“

„Bez urážky, naprosto bez urážky,“ řekl Luther spěšně. „Ale prostě jeďte po silnici do Glen.“

Dewart dal najevo jistou netrpělivost.

Seth postoupil trochu dopředu a omluvně vysvětloval. „Víte, váš prapradědeček tu byl ve veliký vážnosti a paní Gilesová měla jeho obrázek, kterej kreslil někdo, koho znala, a vy vypadáte tak trochu jako von, to teda zas jo. Vždycky se říkalo, že se Billingtonova krev vrátí zpátky do toho domu v lesích.“

S tím se musel Dewart spokojit. Cítil, že mu tihle starci nevěří, ale popisu cesty, který mu poskytli, důvěřoval. Otočil se a jel po Spring Glen Road bez obtíží. Vyjel do kopců pod stále temnější oblohou a nakonec dospěl k prameni, který dal údolí jeho jméno, tam se otočil. Věděl, že se dostal k odbočce k Bishopovu domu. Po menších nesnázích našel nízkou stavbu s vybledlými bílými stěnami. Nejprve usoudil, že je to neoklasicistní budova, ale když přišel až k domu, všiml si, že stavba musí být mnohem starší. Byl to Bishopův dům; na jednom křídle vrat bylo hrubě naškrábáno jméno *Bishop*, jen zpola čitelné vinou působení počasí.

Vyšel po plevellem zarostlé stezce, opatrně vstoupil na nízkou verandu, silně opotřebovanou a ošlehanou větrem, a zaklepal na dveře, naplněn obavami, protože dům obklopovala velice silná atmosféra opuštěnosti; nezdálo se, že by zde někdo mohl být naživu. Avšak odpověděl mu nějaký hlas – starý, chraplavý ženský hlas. Byl vyzván, aby vstoupil a řekl, co potřebuje.

Otevřel dveře a okamžitě ho zasáhl zápach, z nějž mu začalo být takřka nevolno; navíc nebyl pokoj, do nějž vstoupil, tmavý jen vinou zamračeného dne, ale také protože měl zabeďněná okna a nesvítilo zde žádné světlo. Jen díky tomu, že za sebou nechal dveře částečně otevřené, mohl rozeznat podobu stařeny, která seděla v houpacím křesle; její bílé vlasy v temné místnosti téměř zářily.

„Sedněte si, cizinče,“ řekla.

„Paní Bishopová?“ zeptal se.

Potvrdila, že je paní Bishopová, a on se snad až příliš horlivě dal do vyprávění o svém pátrání po předcích starých indiánských rodin v kraji. Řekli mu, že by mohla mít indiánskou krev.

„Slyšel ste dobře, pane. V mých žilách teče krev Narragansettů, a před nima i Wampanaugů, který byli víc než jen indiáni.“ Kuckavě se zasmála.

„A vy vypadáte jako Billington, opravdu.“

„Říkali mi to,“ odvětil suše. „Pocházím z toho rodu.“

„Takže sem přijde Billington a něco hledá a snaží se zjistit něco vo indiánský krvi. Hledáte Quamise, co?“

„Quamis!“ zvolal Dewart udiveně. Hned si domyslel, že paní Bishopová musela znát příběh o Billingtonovi a jeho sluhovi Quamisovi.

„Jo, jen vyskočte a běžte, cizinče. Jenže Quamise nemusíte ani zkoušet hledat, protože se nikdy nevrátil a nikdy se už nevrátí. Šel tam, ven, a nikdy neměl v úmyslu se vrátit.“

„Co víte o Alijahovi Billingtonovi?“ zeptal se najednou.

„To se mě klidně můžete zeptat. Nevím nic, než co mi řekli naši. Alijah věděl víc než obyčejný smrtelník.“ Zakuckala se tlumeným smíchem.

„Věděl víc, než kolik by toho člověk měl vědět. Kouzla a obyčejje Starých. Alijah Billington byl moudřej muž. Pocházíte z dobrý krve, dobrý na některý věci. Ale vy nejste, jako byl Alijah, a pamatujte si – vy nechte kámen na pokoji a dveře zapečetěný a zamčený, aby ti *tam vocad'* nemohli zpátky.“ Jak stařena hovořila, začal Ambrose Dewart cítit plíživý, nejasný dojem pochopení. Podnik, do kterého se pustil s takovou horlivostí, se nyní přesunul z vybledlých starých knih a novin do skutečného světa, nakolik se v téhle staré víse dalo vůbec něco považovat za skutečné a světské, a začal na sebe brát podobu nejen děsivého, ale i bezejmenného zla. Stará dáma se zahalila do temnoty místnosti – temnoty, která Dewartovi velkou měrou zakrývala její podobu, avšak jí dovolovala, aby ho viděla, a podobně jako dva starci ve vesnici si všimla jeho podobnosti s Alijahem Billingtonem. Stařena začala působit démonicky. Její kuckavý smích byl obscénní a strašidelný, tenký zvuk, podobný pištění netopýrů; slova, která mu říkala tak nenuceně, se Dewartovi, který obvykle nebyl žádný fantasta, zdála plná podivného a děsivého smyslu, který – třebaže se tomu v souladu se svou přirozeností bránil – mu dělal potíže chápat vše realisticky. Jak tak seděl a poslouchal, řekl si, že by ho nemělo udivovat, jak prazvláštní a nadpřirozené pověry existují v tak zapadlých končinách, jako byly tyto massachusettské kopce; avšak kolem paní Bishopové nevládla atmosféra primitivních pověr, spíše bylo znát, že je přesvědčená o svém skrytém vědění, a navíc tu byl onen krajně zneklidňující dojem tajemství i bezmála pohrdavá převaha na straně staré ženy.

„Z čeho tedy vlastně podezírali mého prapraděda?“

„To nevíte?“

„Z čarodějnictví? Obcování s ďáblem?“

Znovu se zachechtala.

„Tak to nebylo. Nikdo nemůže říct, co To vlastně bylo. Ale To Alijaha nedostalo, když To běhalo po horách a křičelo a dělalo všechnu tu pekelnou muziku. Alijah To zavolal a ono To přišlo. Alijah To odeslal a ono To odešlo. Odešlo To tam, kde To teď čeká a číhá a dává si na čas, těch sto let, protože dveře se zase otevřou a ono To bude moct vyjít a vyrazit zas do kopců.“

Nejasné narážky zněly, jako by mluvila o služebném duchovi; Dewart věděl něco málo o čarodějnictví a démonologii. Přece však bylo v jejích řečech něco podivně cizího i vzhledem k těmto znalostem.

„Paní Bishopová, slyšela jste někdy o Misquamacovi?“

„To byl velký šaman z kmene Wampanaugů. Slyšela jsem o něm mluvit svého dědečka.“

Takže se přinejmenším stal legendou.

„A tenhle šaman, paní Bishopová...“

„Nemusíte se ani ptát. On věděl. V těch časech žili i Billingtonovi, to víte sám dobře. Nemusím vám nic povídat. Ale já jsem stará ženská a nebude trvat dlouho a já už nebudu na světě, nebojím se to říct. Najdete to v knihách.“

„V jakých knihách?“

„V knihách, který čítával váš prapradědeček, všechno to najdete tam. Když je budete číst správně, řeknou vám, jak To odpovídalo z kopců a jak To přišlo ze vzduchu, a taky že To přišlo z hvězd. Ale vy nebudete dělat to, co on, poněvadž kdybyste to dělal, pak ať se nad váma slituje Ten, Kterého Nemáme Jmenovat! Čeká To tam nahoře, čeká To tam venku zrovna teď, jako kdyby To poslali zpátky teprve včera. Pro tyhle věci není nic takovýho jako *čas*. A taky nic takovýho jako *prostor*. Já jsem chudá ženská, jsem stará ženská, na tomhle světě už moc nepobudu, ale říkám vám, že vidím stíny těchhle věcí kolem vás tam, kde právě sedíte, vznášej se a třepotaj a čekaj a čekaj. Nechoďte vyvolávat do kopců.“

Dewart poslouchal s rostoucím neklidem, běhal mu mráz po zádech a dělala se mu husí kůže. Ta žena – to, jak tam seděla i jak mluvila – to všechno bylo děsivé; vzdor tomu, že byl chráněný stěnami tohoto starého domu, měl Dewart nepříjemný a skličující pocit, jako by na něho útočila temnota a temné tajemství kopců korunovaných kameny; měl nepříjemný a vtíravý dojem, jako by se mu něco dívalo přes rameno, jako by ho starci z Dunwiche sledovali až sem, a za nimi nesmírná, tichá společnost, jako by naslouchali tomu, co si Dewart se starou ženou povídají. Najednou se místnost zdála být plná bytostí a v té chvíli Dewarta tak zasáhla vlastní představitivost, že přestal slyšet stařenin hlas a místo něj uslyšel strašlivý chechot.

Náhle vstal.

Stařena na něm musela poznat jeho odpor, protože její chechot náhle ustal a její hlas měl náhle úslužný tón.

„Neublížujte mi, pane. Já jsem jen stará ženská a brzo umřu.“

Ještě více než poprvé ho tento zjevný doklad toho, že se ho lidé obávají, naplnil podivně rozjařeným znepokojením. Nebyl zvyklý, že by se k němu lidé chovali úslužně, a na tomto úlisném postoji bylo něco děsivého, co vyvolávalo nevolnost; něco cizího jeho povaze, a protože věděl, že tento postoj neplynul z toho, že by ho lidé znali, ale z jakýchsi legendárních pověr týkajících se starého Alijaha, bylo na tom něco jednoznačně odpudivého.

„Kde najdu paní Gilesovou?“ zeptal se krátce.

„Na druhém konci Dunwiche. Žije sama, jen se svým synem, a on je divnej, trochu mu přeskočilo, jak se říká.“

Hned jak vkročil na verandu před domem, uvědomil si, jak se za ním opět zvedá to strašidelné hihňání, smích paní Bishopové. Vzdor svému odporu se na chvíli zastavil a poslouchal. Chechot utichl a místo něj se

ozvalo mumlání. Dewarta překvapilo, že stará žena nemluvila anglicky, ale jakýmsi fonetickým jazykem, který zněl v tomto odporně zarostlém údolí hluboko v kopcích nekonečně znepokojivě. Poslouchal poněkud neklidně, ale se vzrůstající zvědavostí se snažil vtisknout si do paměti slova, která si pro sebe stařena mumlala. Nakolik to byl schopen posoudit, byly zvuky, které vydávala, kombinací chrčivých polovičních slov a aspirát, které zjevně nepocházely z žádného jazyka, který mu byl známý. Pokusil se je zapsat na zadní stranu obálky, kterou vytáhl z kapsy, když však skončil a pohlédl na to, co zapsal, bylo jasné, že ten blábol je zcela nesrozumitelný. „*N'gai, n'gha'ghaa, shoggog, y'hah, Nyarla-to, Nyarla-totep, Yog-Sotot, n-yah, n-yah.*“ Zvuky se zevnitř ozývaly nějakou dobu, nezdálo se však, že by byly čímkoli jiným než opakováním a přeskupováním těch prvních zvuků. A pak se rozhostilo ticho. Dewart hleděl na zápis, který pořídil, dokonale udivený; žena byla zjevně takřka negramotná, pověřivá a lehkověrná; zdálo se však, že tyto podivné skupiny hlásek pocházejí z nějakého cizího jazyka, a podle toho, co si Dewart pamatoval ze svých dřívějších let na vysoké škole, bylo takřka jisté, že nejsou indiánského původu.

Trochu s lítostí uvažoval, že se sice nedozvěděl vůbec nic, co by mu dalo přesnější informace o jeho předkovi, avšak zdálo se, že se noří stále hlouběji do víru jakéhosi, anebo spíše jakýchsi tajemství, neboť chaotický rozhovor se starou paní Bishopovou poukazoval na dosud neznámé záhady, aniž by se zdálo, že spolu všechny navzájem jakkoli souvisejí kromě mlhavého spojení s Alijahem Billingtonem, anebo přinejmenším se jménem Billington, které zjevně bylo katalyzátorem vyvolávajícím záplavu vzpomínek, jimž však zatím chyběla ucelenost nebo smysluplnost, která by tomu všemu dala význam.

Opatrně přeložil obálku, aby ochránil svůj zápis, vložil ji zpět do kapsy a teď, když se zevnitř neozývalo

nic než ticho, se vydal proti větru vanoucímu ve stromové pryč od domu, vrátil se k automobilu a vyrazil pryč, zpět po silnici, kterou přijel, přes vesnici, kde ho sledovaly okny a od dveří s opatrnou, napůl ostražitou úporností mlčenlivé, temné postavy. Jel tam, kde se domníval, že by mohl být dům paní Gilesové. Stály zde tři domy, na které by se mohl hodit obecný pokyn paní Bishopové o „opačném konci“ Dunwiche.

Vyzkoušel prostřední ze tří domů, ale když mu nikdo neodpovídal, šel k poslednímu v dlouhé řadě, která se táhla na vzdálenost, již by v Arkhamu zabraly tři bloky. Jeho příchod nicméně nezůstal bez povšimnutí. Ještě se ani nedostal ke třetímu domu, když se velká hrbatá postava jakéhosi muže vyřítila z keřů za silnicí, rozběhla se k domu a silně křičela.

„Maw! Maw! Už de!“

Dveře se otevřely a pohltily ho. Dewart si uvědomoval sílicí doklady úpadku a degenerace v této bohem zapomenuté vesnici a s rozhodností pokračoval. Dům neměl žádnou verandu; jeho průčelí tvořila ponurá neomítnutá stěna, v jejímž přesném středu byly dveře; dům byl ošklivější než stodola a takřka odpuzoval svou atmosférou pustoty a špíny. Zaklepal.

Dveře se otevřely. Stála v nich žena.

„Paní Gilesová?“ Dotkl se svého klobouku.

Zbledla. Pocítil prudkou nevoľi, avšak ze zdvořilosti ji potlačil.

„Nechtěl jsem vás vyděsit,“ pokračoval. „Nemohu si nevšimnout, že můj zevnějšek zřejmě děsí obyvatele Dunwiche. Bylo to tak i s paní Bishopovou. Byla tak laskavá a řekla mi, že jí někoho připomínám – svého prapradědečka, abych byl upřímný. Řekla mi, že máte obrázek, na který bych se mohl podívat.“

Paní Gilesová couvla a do její protáhlé, úzké tváře se trochu vrátila barva. Dewart koutkem oka pozoroval, že ruka, kterou držela pod zástěrou, svírala malou figurku, u níž i při letném pohledu shledal, že se podobá panenkám, které se našly ve Schwarzwaldu

v Německu a v některých oblastech Maďarska a Balkánu, užívaným čarodějnicemi jako ochranné kouzlo.

„Nepouštěj ho dovnitř, Maw.“

„Můj syn není zvyklý na cizince,“ řekla paní Gilesová krátce. „Když si na chvíli sednete, obrázek dostanete. Byl namalovaný před mnoha lety a dal mi jej můj otec.“

Dewart poděkoval a posadil se.

Žena zmizela ve vnitřním pokoji, odkud se ozýval její hlas, jak se pokoušela uklidnit svého syna, jehož strach byl dalším z projevů postoje dunwichských obyvatel k němu. Avšak tento postoj možná vyrůstal z toho, že se nesetkávali často s cizinci, a mohl se týkat stejně dobře kteréhokoli jiného vetřelce v této Bohem zapomenuté pahorkatině. Paní Gilesová se vrátila a podala mu obrázek.

Obraz to byl hrubý, ale působivý. Dokonce i Dewarta zarazil, protože nehledě na amatérismus umělce z doby před více než sto lety bylo zjevné, že existovala očividná podobnost mezi ním a jeho prapradědem. Zde, na této přibližné črtě, se vyjímalá táž hranatá čelist, stejně pevný pohled, stejný římský nos; jen Alijah Billington měl na levé straně nosu bradavici a jeho obočí bylo znatelně hustší. A potom, uvažoval Dewart zaujatě, to také byl mnohem starší muž.

„Mohl byste být jeho syn,“ řekla paní Gilesová.

„Nemáme doma žádnou jeho podobiznu,“ řekl Dewart. „Byl jsem zvědav a chtěl jsem ji vidět.“

„Můžete si ji nechat, jestli chcete.“

Dewart měl nejprve chuť dárek přijmout, ale uvědomil si, že ať už to pro ni může znamenat jakkoli málo, měla hodnotu sama o sobě jako obraz, který mohla ukazovat návštěvám; on obraz nijak nepotřeboval. Potřásl hlavou – stále na obraz hleděl a snažil se zachytit všechny detaily podoby svého prapraděda – potom jí obraz vrátil a uctivě jí poděkoval.

Gingerly, přerostlý hromotlucky hoch, se vplížil se znatelným váháním do místnosti a postavil se na pra-

hu, připraven okamžitě uprchnout, kdyby Dewart dal najevo jakoukoli nelibost. Dewart se na něho letmo podíval a spatřil, že to vlastně není chlapec, ale muž zhruba třicetiletý; rozčuchané vlasy rámovaly jeho divokou tvář, z níž na Dewarta fascinovaně hleděly vyděšené oči.

Paní Gilesová tiše stála a čekala, co dál udělá. Bylo zjevné, že si přeje, aby odešel, a tak najednou vstal – potom, co se pohnul, utekl ženin syn zpět do místnosti uvnitř domu – ještě jednou jí poděkoval a odešel. Všiml si přitom, že po celou dobu, co byl uvnitř, žena ani na okamžik nepřestala svírat své ochranné čarodějné kouzlo nebo co to bylo za předmět, který tak úporně držela.

Nezbývalo mu teď nic jiného než opustit dunwichský kraj. Nezdráhal se tak učinit; byl svou výpravou do těchto končin poněkud zklamán, třebaže pohled na portrét jeho předka namalovaný v dobách, kdy žil, byl přinejmenším částečnou odměnou za jeho snahu. Byla však pravda, že v něm jeho návštěva Dunwiche zanechala nezměrný pocit nevole doprovázený jakýmsi fyzickým odporem, který se zdál pramenit z něčeho více než jen z nechuti ke zjevnému úpadku a degeneraci, kterou při návštěvě tohoto kraje zakoušel. Nedokázal si to vysvětlit. Obyvatelé Dunwiche sami byli podivně odpudiví, to se nedalo popřít, jako by tvořili samostatnou rasu se všemi známkami podvýživy a jakýmsi zvláštními fyziologickými anomáliemi: podivnáma plocháma ušima, přirostlýma tak těsně k lebce, že přiléhaly k mnohem rozsáhlejší části hlavy, než je běžné, a jako by směřovaly dozadu, podobné netopýřím slechům; bledé, vypouklé oči, takřka rybí; a široká pootevřená ústa, kterými připomínali žáby. Nešlo však jen o obyvatele Dunwiche ani o dunwichský kraj, tak nepříjemný dojem na něho udělalo ještě něco jiného, cosi patřícího k celé atmosféře té oblasti, cosi neuvěřitelně starého a zlého, co naznačovalo prastará rouhání a neuvěřitelné hrůzy. Strach, děs

a hrůza se zdály být v tomto ukrytém údolí hmatatelnými entitami, vše nasvědčovalo tomu, že chtíč, krutost a zoufalství jsou nevyhnutelnou součástí života v dunwickském kraji; násilí, zvrhlost a zvrácenost se zde nabízely jako způsob života a vše zde pokrývala jistota šílenství, které postihlo všechny místní obyvatele bez ohledu na věk nebo původ, šílenství pramenícího ze samotného prostředí, které bylo nekonečně příšernější, protože s sebou neslo známku zdánlivě svobodné volby. Dewartův odpor se však týkal ještě čehosi dalšího: nemohl uniknout skutečnosti, že ho velmi nepříjemně zasáhl strach, který z něho místní měli. Mohl si jakkoli říkat, že mohlo jít o normální strach, který měli z každého cizince v kraji, ale věděl, že tomu tak nebylo, byl si zcela jistý, že se ho báli, protože připomínal Alijaha Billingtona. Navíc zde byl ten podivný náznak, který učinil pobuda Seth, když zavolal na svého společníka, že „on“ se „vrátil“, a to zjevně tak naprosto vážně, že oba staří muži očividně věřili, že by se Alijah Billington mohl vrátit a vrátil se do země, kterou opustil, i když zemřel přirozenou smrtí v Anglii před více než sto lety.

Domů dojel, takřka aniž by si všímal houstnoucí tmy, která se snášela na kopce, soumračných údolí pod zachmuřenými mračny nebo nezřetelného přísvitu řeky Miskatonic, jejíž hladina odrážela světlo procházející shora, kde se uprostřed nebes protrhly mraky. V myšlenkách se zabýval tisíci možnostmi, stovkami variant dalšího postupu pátrání. A navíc si podivně uvědomoval cosi ještě více v pozadí a mimo dosah svých bezprostředních zájmů – narůstající přesvědčení, že by měl zanechat všech dalších pokusů o zjištění, kvůli čemu byl Alijah Billington tak obávaný, a to nejen nevědomými a degenerovanými potomky obyvatel Dunwiche z jeho dob, ale vzdělanými i nevzdělanými bělochy, mezi kterými žil.

Následujícího dne Dewarta pozval do Bostonu jeho bratranec Stephen Bates, k němuž byl doručen zbytek

Dewartova majetku, který připlul lodí. Dva dny se tedy věnoval svým záležitostem ve městě a zařizoval převoz svého mobiliáře do domu za Aylesbury Pike. Následující den z velké části trávil otevíráním kufrů a beden a rozmísťováním všemožných věcí po domě. Mezi těmito posledními kusy byl i soubor příkazů Alijaha Billingtona, který mu dala jeho matka. Následkem svého nedávného pátrání Dewart nyní s dvojnásobnou dychtivostí chtěl znovu pročíst tento dokument, takže když vyřídil všechny nejdůležitější položky, začal je hledat. Pamatoval si, že mu jej matka předala ve velké obálce z konopného papíru, na níž bylo napsáno otcovou rukou její jméno.

Když asi po hodině přehrabování různých dokumentů a čehosi, co se zdálo být složkou dopisů, narazil na obálku, kterou si pamatoval, ihned rozlomil pečeť, kterou na ni dala jeho matka poté, co mu přečetla tyto instrukce. Stalo se to před lety, čtrnáct dní předtím, než zemřela. Usoudil, že to nebyl originální dokument, který napsal vlastní rukou Alijah, ale že šlo o kopii, pravděpodobně pořízenou Labanem ve stáří, což znamenalo, že instrukce, které nyní držel v ruce, byly staré méně než sto let. Avšak jako podpis zde stálo Alijahovo jméno a Dewart pochyboval, že by Laban cokoli v jakémkoli ohledu změnil nebo obměnil.

Dewart si uvařil konvici kávy a vzal si ji do studovny, a zatímco popíjel kávu, rozložil před sebe dokument a začal číst. Text neobsahoval datum, ale slova, psaná jistou a pevnou rukou, byla snadno čitelná.

„Ohledně majetku v Americe, ve státě Massachusetts, odkazuji všem, kdož přijdou po mně, s tím, že řečený majetek je lepší a moudřejší nechat ve vlastnictví rodiny z důvodů, které je lepší nevědět. Ačkoliv mám za nepravděpodobné, že by se kdokoli vydal zpět k americkým břehům, kdyby k tomu přece jen došlo, doporučuji tomu, kdo by vkročil na tyto pozemky, aby zachovával jistá pravidla, jejichž smysl bude možné

najít v knihách ponechaných v domě známém jako Billingtonův dům postaveném v lese zvaném Billingtonův les, a řečená pravidla, jež odkazují důvtipnému, jsou tato:

Nemá dopustit, aby voda přestala téci kolem ostrova s věží ani věž jakkoli poškodit, ani prosit kameny.

Nemá otevírat dveře, které vedou do cizího času a prostoru ani zvat Toho, který číhá na prahu, ani vyvolávat v kopcích.

Nemá rušit žáby, zvláště ropuchy v bažinách mezi věží a domem, ani světlušky, ani ptáky známé jako lelci, leda by uvolnil své zámky a stráže.

Nemá se dotýkat okna a snažit se jej jakkoli změnit.

Nemá prodávat nebo jinak disponovat s majetkem bez toho, že by vložil klauzuli, podle které by měl ostrov i s věží zůstat zcela neporušený a podle které se nemá nic dělat s oknem, leda by bylo rozbito.“

Podpis, dokonale okopírovaný, zněl „Alijah Phineas Billington.“

Ve světle toho, co objevil, jakkoli to byly jen zlomky, ho tento stručný text zaujal silně a na drahnou chvíli. Dewart byl povážlivě bezradný, co si má myslet o starosti svého prapraděda o věž – což musela nepochybně být ta věž, kterou viděl a prozkoumával – jakož i o bažinu či mokřiny a okno – což zase muselo být ono okno ve studovně.

Dewart se na okno zvědavě podíval. Co na něm mělo být, že se o ně bylo potřeba tolik starat? Jistě, jeho vzor byl zajímavý; byl to vzor složený ze soustředných kruhů s paprsky vybíhajícími ze středu. Různobarevné sklo, které ústřední část rámovalo, ji činilo teď, v pozdním odpoledni, když na ni kolmo a přímo dopadaly sluneční paprsky, zvláště jasnou. Jak se na okno díval, začal si uvědomovat velmi zvláštní reakci; zdálo se, jako by se olověné kruhy pohybovaly, jako by se točily dokola, paprscité čáry se zdánlivě chvěly a vířily a zdálo se, že se cosi jako obraz, portrét nebo krajina začíná formovat mezi tabulkami. Dewart okamžitě

pevně stiskl oči a zatřásl hlavou, potom se krátce podíval na okno. Nebylo na něm vůbec nic divného, kromě toho, že zde bylo. Avšak chvilkový dojem byl tak živý, že Dewart získal pocit, že se mu z příliš tvrdé práce zatočila hlava, anebo vypil příliš mnoho kávy – snad šlo o kombinaci obojího. Dewart totiž byl jedním z těch nikterak neobvyklých lidí, kteří si jsou schopni uvařit plnou konvici kávy a pomalu ji celou vypít, zpravidla černou, avšak se spoustou cukru.

Odložil dokument a odnesl konvici do kuchyně. Když se vrátil, znovu se podíval na vitrážové okno. Studovna se nyní temněla soumrakem, protože slunce klouzalo za hradbu stromů na západě; výsledkem bylo, že vitrážové okno vzplálo krásným zlatým a měděným světlem. Bylo dost dobře možné, uvažoval Dewart, že jen fantazíroval a nechal se v této hodině ošálit proměnlivým světlem. Sklonil zrak a klidně se znovu pustil do práce, což znamenalo, že vrátil instrukce do obálky z konopného papíru, a když byl papír opět v obálce, pokračoval v rovnání krabic a beden plných dopisů a dalších listin, které bylo ještě potřeba odnést. Tímto způsobem strávil hodinu soumraku.

Když dokončil tuto poněkud únavnou práci, zhasnul lampu a místo ní rozsvítil menší, která visela v kuchyni. Měl v úmyslu jít ven na krátkou procházku, protože byl pěkný vlahý večer, zamlžený kouřem hořící trávy či křoví někde poblíž Arkhamu, dorůstající měsíc visel nízko nad západem; když cestou ven procházel celý dům, aby vyšel hlavními dveřmi, padly jeho zraky na vitrážové okno ve studovně. To, co zde viděl, ho přimělo okamžitě se zastavit. Díky nějakému kouzlu nebo měsíčnímu světlu dopadajícimu na tabulky zasazené do olova mělo okno podobu groteskně znetvořené hlavy. Dewart na ně fascinovaně hleděl, rozeznával oči nebo oční důlky a také jakási ústa společně s obrovským klenutým čelem – avšak zde mizela všechna podobnost s čímkoli lidským a mlhavý obrys dále naznačoval ohyzdný obraz čehosi, co vypadalo

jako chapadla. Tentokrát Dewartovi mrkání nijak nepomáhalo, hrůzný a groteskní výjev se nijak neměnil. Nejprve slunce, potom měsíc, napadlo Dewarta a zvažoval, zda si snad jeho prapraděd nenechal to okno vyrobit za tímto účelem.

Nicméně toto jednoduché vysvětlení ho neuspokojilo. Přesunul si židli k polici s knihami pod oknem a vyšplhal se ze židle nahoru na bytelnou knihovnu, takže stanul přímo před oknem; měl v úmyslu prozkoumat nejen celé okno, ale i každou tabulku. Ještě se však ani nedostal do potřebné výše, když celé okno náhle jakoby ožilo, jako by se měsíční svit změnil v čarodějnický oheň a obrys, už tak strašidelný, začal žít vlastním životem.

Iluze skončila stejně rychle, jako začala. Zůstal poněkud otřesený, ale klidný; stál před centrálním kruhem okna, který se naštěstí zdál být z čirého skla, jímž na něj hleděl toliko měsíc. Mezi sklem a měsícem se hrozivě bělala věž tyčící se z rokle, všude kolem ní stály vysoké tmavé stromy, a tudíž bylo možné spatřit věž jen z této strany. Matně se leskla v prchavém měsíčním světle. Hleděl ven. Měl snad tak silně unavené oči, anebo skutečně viděl jakési třepotání v temnotě kolem věže? – ne u základu, protože ten nebylo vidět, ale v blízkosti kónické střechy. Dewart zatřásl hlavou; jistě to byl měsíční svit, anebo možná výpary stoupající z bažiny za domem, které mohly v této výšce vytvořit tak podivné tvary.

Byl však rozrušený. Sestoupil z knihovny a vyšel ze studovny. Na prahu se ohlédl. Okno zářilo nejasným přísvitem – a nic víc. A dokonce i záře, když na okno hleděl, znatelně mizela. To odpovídalo ubývajícímu světlu měsíce a Dewart si uvědomil, že se mu trochu ulevilo. Bylo třeba připustit, že všechny události toho večera mu dávaly důvod, aby byl rozrušený, ale měl za to, že snad právě nepochopitelné instrukce jeho prapraděda mu způsobily náladu, kvůli které pak chybně vnímal, co viděl a slyšel.

Vydal se ven na procházku, jak měl v plánu, ale protože nyní zapadl měsíc a padla tma, nevydal se do lesů, místo toho krácel po cestě, které vedla dolů k Aylesbury Pike. Byl nicméně v rozpoložení, kdy měl stále dojem, jako by nebyl sám, jako by ho někdo sledoval, a proto se nenápadně tu a tam rozhlížel, zda mezi stromy rostoucími blízko cesty neuvidí nějaké zvíře nebo odlesk očí, které by přítomnost zvířete prozrazovaly. Neviděl však nic. Jak zapadl měsíc, nad hlavou mu zářily stále jasněji hvězdy.

Došel na Aylesbury Pike. Zvláštní bylo, že mu do dal odvahy pohled na automobily jedoucí po silnici a jejich zvuk. Uvažoval, že byl snad příliš dlouho sám a že by v nejbližší době měl požádat svého bratrance Stephena Batese, aby přijel a strávil s ním čtrnáct dní. Jak tu tak stál, povšiml si nejasné oranžové záře na obzoru, která se zvedala ve směru, kde ležel Dunwich, a měl dojem, že slyší zvuky, jež zněly jako zděšené výkřiky. Pomyslel si, že možná hoří jeden ze zchátralých starých domů na dunwickské straně, a díval se, dokud se nezdálo, že záře pohasíná. Potom se otočil a vydal se na cestu zpět k domovu.

V noci se probudil s velmi silným pocitem, že ho něco pozoruje, ale nebylo mu to nepříjemné. Spal však neklidně, a když vstal, byl stále velmi unavený a rozrušený, jako by vůbec nespál, ale byl na nohou celou noc. Oblečení, které pečlivě složil a pověsil přes židli, bylo rozházené, třebaže si nemohl vzpomenout, že by v noci vstal a něco s ním dělal.

V domě sice nebyla elektřina, avšak Dewart měl malé rádio na baterie, které používal jen málo – velmi zřídka poslouchal hudební program, poměrně pravidelně však poslouchal zprávy, zvláště ranní opakování zpráv z britského impéria, které v něm vzbuzovalo dřímající nostalgii, protože vždy začínalo vyzváněním Big Benu, což mu připomínalo Londýn s jeho žlutými mlhami, starými budovami, malebnými uličkami a pasážemi plnými barev. Před tímto opakováním se

vysílal stručný přehled státních a federálních zpráv bostonského rozhlasu a toho rána, kdy Dewart zapnul rozhlasový přijímač, aby si poslechnul své pravidelné zprávy z Londýna, zrovna vysílali místní zpravodajství. Vysílání začalo zjevně uprostřed zprávy o zločinu a on ji poslouchal klidně, jen trochu netrpělivě.

„...tělo bylo objeveno asi před hodinou. Dosud nebylo identifikováno, ale zdá se, že jde o pozůstatky venkovana. Zatím nebyla provedena žádná pitva, ale tělo bylo tak strašlivě znetvořeno a roztrháno, jako by je dlouhou dobu vlny vrhaly na útesy. Tělo však bylo nalezeno dosti daleko od břehu, v místech, kam nedosahují vlny, a nebylo mokré, takže se zločin musel stát na souši. Vypadalo, jako by je někdo shodil na zem z výšky, jakoby z prolétajícího letadla. Jeden z lékařů upozornil na jisté podobnosti s řadou zločinů, které byly v této oblasti spáchány před více než stoletím.“

Zjevně to byla poslední zpráva místního vysílání, protože hned poté hlasatel oznámil, že bude následovat opakování londýnského vysílání, které nepochybně mělo formu přepisu vysílaného z New Yorku. Zpráva o tomto místním zločinu však na Dewarta velmi silně zapůsobila, nebyl povahou náchylný nechat se takto ovlivňovat, třebaže se okrajově zajímal o kriminální případy; měl však velmi nepříjemný dojem, takřka předtuchu, že se vyskytnou další podobné zločiny, jako tomu bylo u londýnských zločinů Jacka Rozparovače nebo Tropmannových vražd. Zprávy z Londýna skoro neposlouchal, plně ho zaměstnávalo uvažování o tom, že se stal od té doby, kdy odjel do Ameriky, aby se zde usadil, mnohem citlivějším k náladám, atmosféře i událostem. Uvažoval, jak se mohlo stát, že přišel o svou někdejší odtažitost, která byla tak výraznou součástí jeho existence v Anglii.

Měl v úmyslu se toho rána podívat ještě jednou na instrukce svého prapraděda a po snídani vyjmul obálku z konopného papíru a dal se do práce ve snaze vydobýt nějaký smysl z toho, co zde stálo napsáno.

Zvláště se zaměřil na „pravidla“ nebo „směrnice“ a začal o nich uvažovat. Nemohl nijak „dopustit, aby voda přestala téci“, protože voda už nějakou dobu kolem ostrova s věží netekla. Ohledně poškození věže – patrně už ji tím, že odstranil vložený kámen, v jistém smyslu poškodil. Co ale proboha Alijah myslel tím, když ho zapřísahal, aby „neprosil kameny“? Jaké kameny? Dewarta nenapadly žádné jiné kameny než ty, které mu připomínaly Stonehenge. Pokud tohle byly kameny, o nichž Alijah hovořil, jak si mohl myslet, že by je někdo mohl „prosit“, jako by jim byla vlastní inteligence? Nemohl tomu přijít na kloub. Možná bude něco vědět bratranec Stephen Bates.

Pokračoval.

O jakých „dveřích“ to jeho prapradědeček mluvil? Když se to tak vezme, celá výzva byla úplná záhada. „Nemá otevírat dveře, které vedou do cizího času a prostoru ani zvat Toho, který číhá na prahu, ani vyvolávat v kopcích.“ Mohlo být vůbec něco nevysvětlitelnějšího? V podstatě by tento čas, přítomnost, bylo možné pokládat za cizí Alijahovi, uvažoval Dewart. Mohl pak Alijah mít na mysli to, aby se on v přítomnosti nesnažil zjistit nic o Alijahových časech? To bylo zjevně možné, ale kdyby ji přijal, bylo třeba uvážit, že Alijah musel mít na mysli něco úplně jiného svým „cizím prostorem“. A slova „Ten, který číhá na prahu“ zněla děsivě, to Dewart nemohl popřít – měla hrozivý, děsuplný zvuk – a celkem střízlivě uvažoval, že by je mohly doprovázet úderý na tympány a temné dunění bouře. Jaký práh? A kdo byl *On*? A konečně, co proboha mohl Alijah myslet tím, aby jeho dědic „nevvolával v kopcích“? Dewart si představil sám sebe nebo někoho jiného, jak stojí v lesích a vyvolává v kopcích. Nebyla to představa úplně nejapná, ale přece mu připadala trochu směšná. I tohle by měl ukázat bratřancí Stephenovi.

Pokračoval třetí výzvou. Neměl vůbec chuť a ani ho nenapadlo rušit žáby, světlušky nebo lelky, takže

v tomto bodu pravděpodobně nemohl nijak porušit instrukce. Ale – „leđa by uvolnil své zámky a strážee“. Nebesa! Mohlo být něco více frustrující, nejasnější, dvojznačnější? Jaké zámky? Jaké strážee? Jeho prapraděd se zjevně vyjadřoval v hádankách. Přál si tedy, aby se jeho dědic snažil najít řešení těchto hádanek? A jak, pokud vůbec, to měl udělat? Měl snad neuposlechnout výzvy a čekat, co se stane? To se nezdálo ani rozumné, ani účinné.

Opět odložil se vzrůstajícím znechucením papír. Pociťoval stále silnější frustraci. Ať už se vydal jakoukoli cestou, setkal se s narůstajícím poznáním, ale také s narůstajícím zmatkem. Z informací, které se mu podařilo nashromáždit, nebylo možné vyvodit žádné závěry kromě toho, že nevrlý starý Alijah se zjevně zabýval jakýmisi aktivitami, které místní usedlíci neviděli rádi. Dewart si vskrytu duše myslel, že šlo o pašování – pravděpodobně po řece Miskatonic a jejím přítoku k věži.

Toho dne Dewart věnoval většinu zbývajících času záležitostem týkajících se zásilky, kterou rozbalil předcházejícího dne. Měl vyplnit formuláře, zaplatit účty a všechno zkontrolovat. Když procházel seznam psaný matčinou rukou – soupis jejího majetku – do kterého nikdy předtím nenahlédl, narazil na položku označenou „pošt. bal. od Bishopa pro A. P. B.“

Jméno Bishop mu okamžitě připomnělo starou paní, s níž hovořil v Dunwichi. Balíček měl po ruce, tudíž jej uchopil. Byl označen „Bishop“ rukopisem jemu neznámým, psaným stěží čitelným, neohrabaným písmem, které v sobě však přece mělo jedinečnou přímoust.

Otevřel balíček. Ležely v něm čtyři otevřené dopisy takového druhu, jaké se psaly před mnoha desetiletími. Neměly známky a byly jen označeny, že za ně byl zaplacen poplatek, původně byly zapečetěné, jak napovídaly zlomené pečeti, které se zachovaly. Tatáž neohrabaná ruka, která označila vnějšek balíčku, rov-

něž očíslovala dopisy, jak šly popořadě. Dewart velmi opatrně otevřel první z nich; žádný nebyl v obálce, ale všechny byly psány na silném papíru velmi malým písmem, na které si bylo obtížné zvyknout. Krátce je všechny prohlédl, aby zjistil, z jakého roku pocházejí, avšak v žádném nebylo vročení. Potom si sedl, aby si je postupně všechny přečetl.

New Dunnich, 27. dubna.

Vážený příteli,

ohledně věcí, o nichž jsme nedávno rozprávěli: minulou noc jsem spatřil Bytost, která měla vzhled, jaký jsme očekávali, s křídly z černé matérie, z jejího těla jako by vylézali hadi, leč byli k ní přirostlí. Volal jsem To ve Vašich kopcích a udržel To v kruhu, avšak jen s největšími obtížemi a námahou, která by si jinak žádala dvou lidí, ale nezdálo se, že by byl kruh dosti mocný, aby zadržel takové bytosti na dlouho. Pokoušel jsem se s Tím hovořit, ale příliš jsem neuspěl, protože bytosti tohoto druhu jen blábolí. Přišlo to z Kadathu ve studené pustině, což je noc cesty po plošině Leng, která je zmíněna v Knize. Různí lidé uzřeli oheň na kopci a hovořili o něm a jeden z nich bude jistě dělat problémy. Jmenuje se Wilbur Corey, mnoho si o sobě myslí a je pyšné povahy. Běda mu! Měl by přijít na kopec, když jsem tam byl, ale není pochyb, že nepřijde. Jsem dychtivý a velmi toužím se dozvědět víc o věcech, v nichž byl Vaším Mistrem velevážený pan Richard B., jehož jméno by mělo být navěky vytesáno na Vašich kamenech pro Yog Sothotha a všechny Velestaré. Těší mě, že jste opět blízko, a doufám, že Vás navštívím, jakmile opět budu moci použít svého koně, neboť na jiném bych necestoval. Slyšel jsem přesně před týdnem v noci veliký křik a řev z Vašich lesů, takže jsem si jist, že jste zpět v domě. Brzy se Vám přihlásím, pokud Vám to bude vhod, a zatím jsem, Sire, Váš věrný služebník.

Jonathan B.

Po prvním dopise Dewart neprodleně přistoupil ke čtení druhého.

New Dunnich, 17. května.

Vážený příteli,

Vaše poznámka se hodí. Velmi želim toho, že Vám i nám mé ubohé snahy způsobily obtíže, jakož i nám všem, kdo sloužíme Tomu, Jenž Nemá Být Jmenován, nebo Velestarým. Stalo se to tak, že onen pyšný blázen Wilbur Corey přišel ke mně a překvapil mě u kamenů, když jsem byl uprostřed rituálu, načež začal křičet, že jsem čaroděj, on to prozradí a já budu trpět, což mě poněkud rozzlobilo, pročez jsem na něho poslal To, s čím jsem rozprávěl, a on byl hned roztrhán, zalit krví a zmizel mi z očí neznámo kam, vím jen tolik, že už ho v těchto končinách nikdo neuvidí v takovém stavu, že by mohl říci, co viděl a slyšel. Přiznávám se, že mě ten pohled poněkud vyděsil, a to tím víc, že nyní vím, jak se na nás Ti Zvenčí dívají, a myslím, že nás někdy jen milostivě nechávají být díky tomu, že jim otevíráme bránu. Navíc se dosti obávám, že Tam Venku mohou být Další, čekat ve skrytu, protože jsem jednou večer nedávno poněkud pozměnil slova Knihy a na nějakou chvíli jsem uzřel Così vpravdě strašlivého na obvyklém místě, velkou Věc, kterou doprovázely menší Bytosti, jež hrály na nástroje připomínající flétny hudbu velmi podivnou, nepodobala se ničemu, co jsem do té doby slyšel. To jsem viděl a slyšel a byl jsem z toho zmaten a nechal řečené zjevení včas zmizet. Co to mohlo být, nevím, ani v Knize, kterou jste mi dal, o tom není slovo, leda by to byl nějaký démon pocházející z Yr nebo z míst za Nhhngr, která leží daleko na vzdálenější straně Kadathu ve studené pustině, a rád bych se Vás v této záležitosti zeptal na Vaše mínění a požádal o radu, neboť se obávám, že bych mohl být zničen, ještě než bude tento úkol splněn. Doufám, že Vás zanedlouho uvidím. Jsem, Sire, Váš oddaný služebník ve znamení Kish.

Jonathan B.

Mezi tímto a třetím dopisem zjevně uplynulo dost času, třebaže třetí nebyl opatřen datem, svědčily zmínky o počasí o tom, že uplynulo nejméně půl roku.

New Dun'ch.

Ctěný bratře,

bohužel jsem Vám nucen vylíčit, co jsem našel minulou noc ve sněhu, byly to obrovské stopy nohou, anebo bych snad neměl říkat ‚stopy nohou‘, protože nohy to zjevně nebyly, byly to spíše otisky klepet obří velikosti, o průměru povážlivě větším než jednu stopu do šířky a ještě více, možná celé dvě stopy, vypadalo to, že šlo o bytost s plovacími blanami, anebo je měla alespoň částečně, to všechno bylo velmi tajuplné a podivné. Jednu takovou stopu spatřil Olney Bowen, jenž byl venku v lesích a lovil krocany, když se vrátil, mluvil o ní, ale nikdo mu nevěřil kromě mé osoby. Já jsem se na sebe snažil neupoutávat pozornost a jen jsem poslouchal a zjistil, kde stopu viděl, načež jsem se tam sám vydal, abych se na ni podíval, a když jsem uzřel první, popadlo mě náhle tušení, že další takové bude možno najít hlouběji v lesích, a tak jsem stoupal dál mezi stromy a tu a tam jsem spatřil další obdobné stopy, přesně, jak jsem si myslel. Bylo jich velké množství blízko kamenů, ale neviděl jsem vůkol vůbec nic živého. Zkoumal jsem otisky a dospěl jsem k tomu, že musely patřit okřídleným bytostem, protože stopy ležely od sebe tak, jako by je učinilo něco s křídly. Obešel jsem v kruhu kameny a pokračoval dále do okolí, až jsem našel stopy chlapce, a ty pokračovaly, ale zpozoroval jsem také větší stopy vedle nich, jako by hoch před něčím utíkal, což mě vyděsilo a znepokojilo, právem, neboť končily na kraji lesa, dole na vzdálenější straně kopce, a spatřil jsem ve sněhu ležet jeho pušku, nějaké krocany peří a čepici, podle níž jsem poznal, že to byl Jedediah Tyndal, čtrnáctiletý hoch, pak jsem se dozvěděl, že ho oplakávají, protože se ukázalo, že zmizel, přesně, jak jsem se obával. Nato jsem usoudil, že musel zůstat otevřený

nějaký průchod a Cosi prošlo dovnitř, ale abych zvěděl, co by to mohlo být, ptám se Vás, abyste mě upozornil, v které části Knihy bych mohl najít slova, jimiž bych To mohl poslat zpátky, jelikož podle počtu stop, které jsem viděl, To není samo, je jich víc a všechny ty Věci jsou povážlivě veliké. Nevím, zda jsou viditelné, čili nic, protože je nikdo nespatril, ani já ne, a rád bych zvláště věděl, zdali jsou to služebníci N. nebo Yog-Sothotha nebo někoho Jiného a zdali se Vám něco podobného někdy přihodilo. Proším Vás v této záležitosti o spěch, aby tyto Bytosti nezpůsobovaly další zkázu, neboť se zjevně živí krví stejně jako ti Druzí a nikdo nemůže říci, kdy opět přijdou Zvenčí, budou se na nás pást a lovit lidi, aby se stali jejich potravou.

Yogge-Sothothe Neblod Zin

Jonathan B.

Čtvrtý dopis byl v určitých ohledech nejděsivější. Na Dewarta dolehl jakýsi překvapený úděs už po prvních třech dopisech, ale ve čtvrtém byly neuvěřitelné náznaky vpravdě otrěsné hrůzy, třebaže nebyla patrná ani tak ve slovech, jako v jejich důsledcích.

New Dun'ch, 7. dubna.

Ctěný a drahý příteli,

včera v noci jsem se hotovil ke spánku, když tu jsem To uslyšel, přišlo To k mému oknu a volalo mé jméno a slíbilo, že si pro mne přijde; ježto jsem však odvážný, vyšel jsem potmě k oknu a vyhlédl ven, a když jsem neviděl nic, otevřel jsem okno a okamžitě ucítil strašlivý mrtvolný zápach, který mě málem přemohl, couvl jsem a Cosi vešlo skrze okno, dotklo se mého obličeje, bylo to rosolovité, částečně šupinaté, hnusné na dotek, takže jsem málem omdlel a ležel jsem tam nějakou dobu, nevím, jak dlouho to trvalo. Potom jsem znovu zavřel okno a šel do postele. Hned, jak jsem se do ní dostal, začal se dům otrřásat a já shledal, že se tak třese země, jak po ní Cosi chodí kolem domu, bylo to blízko.

A pak jsem znovu slyšel, jak volá mé jméno, jako by to byl příslib, na nějž jsem neodpověděl nic, jen jsem si pomyslíl „Co jsem to učinil?“, protože nejprve prošly okřídlené bytosti N. onou branou, která zůstala otevřená vinou špatného užití Arabových slov, a nyní jest tu ona Bytost, o které jsem nevěděl nic – leda to, že je to Ten, který chodí s větrem, kterýžto je znám pod několika jmény, jako Windigo, Ithaka nebo Loegar – kterou jsem nikdy nespatriřl a ani spatřit neměl. Velmi mne trápí, zdali se to nepřihodilo, když jsem šel a prosil kameny a vyvolával v kopcích, není to N., jenž přichází ani C., nýbrž ten druhý, kdo převaloval mé jméno po jazyku s přízvukem, jímž se na této planetě nehovoří, a pakliže sem projde, zapřísahám Vás, abyste přišel v noci a uzavřel bránu, aby sem nepronikli další, již by neměli kráčet mezi lidmi, neboť zlo Velestarých je příliš velké pro bytosti, jako jsme my, když je dokonce ani Staří bohové nedokázali zničit, ale jen uvěznit v oněch prostorech a hlubinách, k nimž sahají Vaše kameny v časech hvězd a luny. Domnívám se, že jsem ve smrtelném nebezpečí, a byl bych rád, kdyby tomu tak nebylo, avšak slyšel jsem, jak mé jméno volá v noci Věc, jež nepochází ze Země, a velmi se děším toho, že přišel můj čas. Nečetl jsem Vaš dopis dostatečně pozorně a nevalně jsem porozuměl Vaším slovům, neboť jsem špatně přečetl, když jste napsal: „A opět ti pravím, nevyvolávej nic, co nejsi s to zažehnati; čímž mám na mysli cokoliv, co by na druhé straně mohlo vyvolati proti tobě věc, kdež by ani tvoje nejmocnější znamení nebyla k ničemuž. Dotazuj se těch menších, aby ti neodpověděli větší a nechtěli ti poroučeti nad míru.“ Pokud jsem ale v této věci jednal špatně, zapřísahám Vás, abyste mi včas poskytl lék.

Váš uctivý služebník ve službách N.

Jonathan B.

Dewart se na drahnou chvíli posadil a uvažoval o těchto dopisech. Teď mu bylo jasné, že se jeho

prapraděd zabýval čímsi ďábelským, věcmi, do nichž zasvětil Jonathana Bishopa z Dunwiche, ale bez toho, aby svého chráněnce náležitě informoval. Povaha těchto záležitostí Dewartovi zatím unikala, ale zdálo se mu, že to má něco společného s čarodějnictvím a nekromancí. Náznaky obsažené v těchto listech však byly zároveň tak děsivé a natolik neuvěřitelné, takže málem uvěřil, že mohlo jít o součást propracované mystifikace. Existoval jediný způsob, jak to zjistit, nicméně byl zdlouhavý. Knihovna Miskatonické univerzity v Arkhamu bude dosud otevřená, a mohl by tak nahlédnout do složek arkhamských týdeníků, aby pokud možno zjistil jména všech osob, které zmizely nebo zemřely za podivných okolností v období mezi lety 1790 až 1815, což by dozajista mohlo být postačující časové rozmezí.

Nechtělo se mu jít, jednak protože zde stále ještě bylo zapotřebí zkontrolovat některé věci, jednak i proto, že mu nebylo po chuti opět procházet složky s časopisy, třebaže týdeníky byly malého formátu, neměly mnoho stránek a prohledat je by netrvalo dlouho. Přece však vyrazil, maje v úmyslu pracovat místo večere až dlouho do noci, bude-li to třeba.

Když práci skončil, bylo už pozdě. Našel, co hledal, v novinách z roku 1807 dokonce objevil mnohem víc, než doufal. Se sevřenými rty a s hrůzou si pořídil přesný seznam toho, co našel, a jakmile dorazil do svého domu v lesích, usedl a snažil se vstřebat a analyzovat skutečnosti, které odhalil.

Nejprve tu bylo zmizení Wilbura Coreyho. Potom se ztratil ten chlapec, Jedediah Tyndal. Následně došlo k pěti nebo šesti dalším zmizením, mezi nimiž pokaždé uplynula nějaká doba. Nakonec zmizel i sám Jonathan Bishop! Dewartovy objevy však nekončily touto řadou zmizení. Ještě než se Bishop ztratil, objevili se opět Corey a Tyndal, jeden z nich blízko New Plymouthu, druhý na venkově v okolí Kingsportu. Coreyho tělo bylo znetvořené a roztrhané, ale Tyndalovo

na sobě nemělo skoro žádné známky násilí; oba byli nicméně mrtví – *ne však dlouho mrtví*. Jejich ostatky ovšem byly nalezeny až několik měsíců po jejich zmizení! Odporně naléhavým způsobem tato zjištění dokládala obsah Bishopových dopisů. Avšak vzdor všem dalším informacím pořád nebylo jasné, jak se věci vlastně seběhly, a jejich smysl byl pořád stejně záhadný.

Dewart stále více myslel na svého bratrance Stephena Batese. Bates byl badatel a autorita na ranou historii státu Massachusetts. Navíc propátral mnoho zapadlých koutů a bylo možné, že by mohl být Dewartovi nějak ku pomoci. Zároveň v Dewartovi sílil jakýsi výstražný hlas, cítil, že musí postupovat opatrně, dát si víc na čas a provádět své pátrání tak osaměle, jak jen to bude možné, aniž by vzbudil zvědavost kohokoli dalšího. Dříve, než si toto uvědomil a než se začal divit, proč k tomuto přesvědčení dospěl, si myslel, že neexistuje žádný důvod, proč být tak tajnůstkářský. Zkrátka skončil u nevyvratitelné jistoty, že musí postupovat tajně a mít vždy připravené věrohodné vysvětlení svého zájmu o minulost. Pohotově mu v tom mohla posloužit jeho záliba ve starodávné architektuře.

Uklidil svoje novinové nálezy společně s balíčkem s Bishopovými dopisy a šel si té noci lehnout, ztracen v hlubokých zneklidňujících myšlenkách, v nichž se stále snažil nalézt nějaké vysvětlení skutečností, které zatím objevil, ať už byly jakkoli nesouvislé.

Možná právě jeho zájem o věci, které se staly před sto lety, způsobil jeho sen té noci. Nikdy předtím takové sny neměl. Zdálo se mu o velkých ptácích, kteří bojovali a rvali se navzájem na kusy, o ptácích s děsivě znetvořenými lidskými rysy. Zdálo se mu o monstrózních bestiích, a dokonce i o sobě samém v podivných rolích. Ve svých snech byl akolytou či knězem. Byl podivně oblečen a kráčel z domu do lesů, kolem bažiny s ropuchami a světluškami až ke kamenné věži. Ve věži i v okně studovny svítila světla, jako by něco signalizovala. Vstoupil do kruhu druidských kamenů,

stanul ve stínu věže a pohlédl dovnitř průchodem, který udělal, a jak tam stál, zvolal k nebesům jakousi odporně znetvořenou latinou. Odříkal formuli třikrát a udělal v písku znamení a náhle, s velkým rachotem, se ukázalo stvoření s děsivým a odporivým zjevem a slétlo průchodem shůry do věže, tu zaplnilo a potom se vyřítilo ven skrze dveře, odstrčilo Dewarta stranou a hovořilo k němu odpornou řečí, požadovalo od něho oběť, načež Dewart uprchl do kruhu z kamenů a poslal návštěvníka do Dunwiche. Ten se tím směrem vydal, tekutý jako voda, avšak mocného a strašlivého vzezření, podoben olihni či chobotnici, procházel mezi stromy jako vítr a po zemi jako voda, měl úžasné a podivuhodné vlastnosti, díky nimž mohl, zjevně podle své vůle, být částečně nebo úplně neviditelný. Zdálo se mu, jak tam ve stínu věže stál a poslouchal, až se k jeho sluchu konečně nocí donesl lahodný zvuk řevu a nářku. Když to uslyšel, ještě chvíli čekal, než se ta věc vrátila. V klepetech nesla oběť a odešla tam, odkud přišla, vzdálila se pryč věží. Všechno pak ztichlo a on se rovněž vrátil stejnou cestou, jakou přišel, a ulehl do postele.

Takto Dewart strávil noc, a jako by ho jeho sny vyčerpávaly, toho rána zaspal. Když nakonec vstal a zjistil to, vyskočil z postele, ale hned zas padl zpět a sedl si, protože ho bolely nohy. Obvykle se svými chodidly příliš nezabýval, ale teď se zvědavě sehnul, aby si je prohlédl, a objevil, že má chodidla silně poraněná, jaksi napuchlá, a kotníky poškrabané a podrápané, jako by se prodíral ostružiním nebo šípky. Udivilo ho to, ale cítil, že by nemělo. Nicméně byl velmi zmatečný. Pokusil se znovu vstát a zjistil, že je to poněkud snazší, jelikož nyní už očekával jisté nepohodlí; prve ho nepříjemně zasáhl spíše šok z nečekané bolesti než její intenzita.

S jistými obtížemi si natáhl ponožky a obul boty, a když měl nohy takto chráněné, zjistil, že je schopen chodit téměř bez obtíží. Jak se mu to ale přihodilo?

Hned ho napadlo, že musel být náměsíčný. To bylo poněkud překvapivé, protože dříve k ničemu takovému neměl sklony. Navíc musel vyjít z domu do lesů, jinak nemohl utržit rány a škrábance, které byly tak zřetelné, že si jich nebylo možné nevšimnout. Pomalu si začal vybavovat svůj sen, nepamatoval si jej jasně, ale vzpomínal si, že byl ve věži, přitom dokončil oblékání a vyšel ven, aby pokud možno našel nějaké stopy toho, že tudy krácel.

Nejprve neobjevil nic. Potom však přišel k samotné věži, kde v jemném písku spatřil poblíž kruhu z rozbitých kamenů otisk bosé lidské nohy, která jistě patřila jemu. Šel po stopě, třebaže byla nezřetelná, do věže a zde rozsvítil zápalku, aby lépe viděl.

V tomto mihotavém světle spatřil cosi dalšího.

Zapálil další a znovu se podíval; jeho myšlenky chaoticky vířily v náhlém návalu rozrušení a zmatku. Viděl zde cákanec u paty kamenného schodiště, částečně byl i na schodech, částečně na písčité podlaze; rudý, zářivý cákanec, o němž ještě předtím, než do něj opatrně strčil prst, věděl, že je to krev!

Dewart stál a nevěřícně zíral; nevěšimal si stop bosých nohou kolem sebe, neuvědomoval si zápalku, která hořela, dokud se plamen nedotkl jeho prstů a on ji neodhodil. Chtěl zapálit další, ale nedokázal se k tomu odhodlat. Poněkud otřesen vyšel z věže a opřel se o stěnu. Bylo horké ráno a slunce svítilo. Pokoušel se uspořádat si myšlenky, bylo zřejmé, že se příliš ponořil do minulosti a jeho představitivost byla nezdravě podrážděná. Věž byla koneckonců otevřená, mohl zde hledat útočiště králík nebo jiné zvíře a mohla sem vniknout třeba lasička a zabít je nebo sem mohla průchodem ve střeše vletět sova a ulovit krysu či jiné zvíře podobné velikosti, nicméně musel připustit, že cákanec krve vypadal trochu velký na podobné vysvětlení, a také zde chyběl důkaz, který by je podporoval, jako třeba chomáče peří nebo chlupů, které by zde jinak jistě nescházely.

Po malé chvíli odhodlaně vešel zpět do věže a rozžehl další zápalku. Hledal cokoli, co by mohlo podpořit jeho teorii. Nebylo zde však nic. Nebyl zde žádný důkaz o zápasu, který by bylo možné vysvětlit jako jednu z tragédií běžných v přírodě. Avšak nebyly zde důkazy ani o ničem jiném. Byl to prostě jen cákanec něčeho, co vypadalo jako krev, na místě, kde by nic takového být nemělo. Dewart se na to snažil dívat klidně, aniž by to okamžitě spojoval s děsivým snem minulé noci, který se v jeho mysli rozvinul, jako by rozkvetl, ve chvíli, kdy zjistil, že je ve věži krev. Nebylo to možné popřít, nicméně cákanec vypadal, jako by krev tekla trochu z výšky a z průchodu. Dewartovi bylo nepříjemné i pomyšlení na to – kdyby si něco takového připustil – že si nedovede vysvětlit ani svůj sen, ani rostoucí počet drobných, avšak stále podivnějších událostí, které se mu dály stále častěji.

Opět vyšel ven a vracel se od věže, zpátky kolem bažiny, přes les do domu. Podíval se na své povlečení a na prostěradlech viděl krvavé stopy svých kotníků. Téměř si přál, aby se byl pořezal tak vážně, že by mohl zranění přičíst skvrnu ve věži, ale nebylo vůbec možné si představit, že by tomu tak mohlo být. Převlékl povlečení, potom si uvařil konvici kávy a klidně se posadil. Počínal si opatrně, hlavně proto, že si poprvé uvědomil, jak je jednou vlečen událostmi jedním směrem, podruhé zas opačným, jako by v něm byli dva lidé nebo jako by trpěl rozštěpením osobnosti. Byl nejvyšší čas, pomyslel si, aby přijel bratranec Stephen Bates – anebo kdokoli jiný, kdo by mu ulevil od jeho samoty, i kdyby to bylo jen na čas. Ale ještě než dospěl k tomuto závěru, shledal, že se proti tomu s nezvyklou horlivostí, která byla jinak cizí jeho povaze, bouří.

Nakonec se přiměl, aby dokončil kontrolu svých záležitostí, a opatrně se vyhnul opětovnému čtení všech dopisů nebo dokumentů, aby jeho představitost nedostala další podněty a on opět nemusel strpět další hrůznou noc; zhruba uprostřed poledne se zotavil na-

tolik, že dospěl ke své normální dobré náladě a mohl se navrátit k běžné náplni svých dnů. Při odpočinku si chtěl v rozhlasu zapnout hudební pořad, ale místo toho uslyšel zprávy. Poslouchal na půl ucha. Francouzský hlasatel vyličil svou představu o tom, co by se mělo stát se Sárskem, a britský státník učinil krásně dvojnásobné prohlášení. Zvěsti o hladomoru v Rusku a v Číně, ty přicházejí pravidelně, pomyslel si. Guvernér státu Massachusetts byl nemocen. Telefonická zpráva z Arkhamu – posadil se a poslouchal.

„Dosud se nám to nepodařilo potvrdit, ale v Arkhamu bylo ohlášeno zmizení. Dunwichský zpravodaj nám podal zprávu, že Jason Osborn, farmář středních let, sídlící v této oblasti, během noci zmizel. Říká se, že sousedé slyšeli velký hluk, ale nedostalo se nám žádného bližšího vysvětlení. Pan Osborn nebyl bohatý, není proto pravděpodobné, že by mohlo jít o únos.“

V jednom z koutů vědomí Ambrose Dewarta zaskřípěla shoda okolností. Byl však tak vyděšen, že doslova vyskočil z gauče, na kterém ležel, a vrhl se na přijímač, aby jej vypnul. Potom se takřka instinktivně posadil a napsal zoufalý dopis Stephenu Batesovi, v němž vysvětloval, že potřebuje jeho společnost, a zapřísahal ho, aby přišel bez ohledu na to, co by ho to mělo stát. Jakmile měl dopis napsaný, vydal se jej odeslat, ale s každým krokem, který vykonal, cítil nutkání si dopis nechat, rozmyslet se, znovu zvážit svou situaci.

Stálo ho velkou fyzickou i duševní námahu, aby dojel do Arkhamu a odeslal zde na poště dopis pro Stephena Batese, aby jej už nemohl vzít zpět. Starodávné mansardové střechy a podkrovní okna se jakoby krčily a pošilhávaly na něho, když tudy procházel, s jakousi strašidelnou důvěrností.

II. RUKOPIS STEPHENA BATESE

Na naléhavou žádost svého bratrance, Ambrose Dewarta, jsem dorazil do starého Billingtonova domu

týden poté, co jsem obdržel jeho dopis. Ráno v den mého příjezdu se odehrála řada událostí, která začala zcela prozaicky a vyvrcholila za okolností, jež mě přinutily sepsat toto vyprávění, aby je bylo možné přidat k útržkovitým informacím a rozličným poznámkám psaným Ambroseovou rukou.

Zmínil jsem, že události začaly prozaicky, ale to není zcela přesné. Měl bych spíše říci, že byly prozaické ve srovnání s pozdějšími událostmi, které se odehrály v okolí domu v Billingtonových lesích. Tyto události se zdály být úplně všední a jakoby navzájem nesouvisely, avšak ve skutečnosti byly zásadní součástí jednoho vzorce, bez ohledu na čas, prostor a místo, jak jsem měl záhy zjistit. Naneštěstí to zpočátku bylo cokoli, jen ne jasné. Ale od počátku jsem u svého bratrance shledal jisté příznaky počínající schizofrenie – anebo toho, co jsem tehdy za schizofrenii pokládal, leč později se ukázalo, že šlo o něco zcela jiného, neskonale děsivějšího.

Tento dvojí aspekt Ambroseovy osobnosti mi vlastní pátrání velmi zkomplikoval, protože se to ubíralo cestou přátelské spolupráce na straně jedné, a lstivě skrývaného nepřátelství na straně druhé. Bylo to zřejmé od počátku. Muž, který napsal onen rozrušený dopis, byl člověk, jenž upřímně žádal o společnost a potřeboval pomoc s rozřešením nesnází, v nichž se nevysvětlitelným způsobem ocitl; avšak muž, s nímž jsem se setkal v Arkhamu a jehož jsem telegraficky informoval o svém příjezdu, byl chladný, opatrný a velmi rezervovaný. Svou potřebu zlehčoval a hned na začátku mé návštěvy se snažil její čas omezit jen na dva týdny, pokud možno ještě méně. Byl zdvořilý, a dokonce i žoviální, byla na něm však patrná zvláštní zdrženlivost a odtažitost, což neladilo s tónem spěšně načmáraného dopisu, který mi poslal.

„Když jsem dostal tvůj telegram, uvědomil jsem si, že jsi nedostal můj druhý dopis,“ řekl, když mě zdravil na arkhamském nádraží.

„Jestli jsi nějaký poslal, nedostal jsem jej.“

Pokrčil rameny a poznamenal jen, že jej napsal, aby mě uklidnil ohledně předcházejícího dopisu. A od tohoto začátku naznačoval, že své nesnáze vyřešil bez mé pomoci, nicméně je rád, že jsem přijel, i když naléhavost dopisu už nebyla aktuální.

Instinktivně ani duševně jsem se nemohl zbavit dojmu, že jeho slova nebyla zcela pravdivá. Cítil jsem, že možná skutečně věřil tomu, co mi říkal, ale nemohl jsem si tím být jistý. Řekl jsem mu jen, jak mě těší vědět, že potíže, o kterých mi psal, už nejsou tak naléhavé. Zdálo se, že ho to uspokojilo a je mu to méně nepříjemné. Začal být přívětivější a udělal pár poznámek ohledně rázu krajiny kolem Aylesbury Pike; tyto poznámky mě překvapily, protože jsem neměl za to, že by byl v Massachusetts dost dlouho na to, aby se dozvěděl tolik o blízké i dávnější historii kraje, kde žil, kraje neobyčejného tím, že byl podstatně starší než jiné části nejdéle osídlených oblastí Nové Anglie. Byl to kraj, v němž ležel podivně strašidelný Arkham, mekka badatelů se zálibou v architektuře, protože jeho starodávné mansardové střechy a vchody osázené okny v podobě lunet pocházely z dob dávnějších než novější, avšak neméně přitažlivé neoklasicistní a neogotické budovy podél jeho stinných a pochmurných ulic. V kraji ležely na druhou stranu i zapomenutá a zpustlá údolí plná degenerace a úpadku, jakým byl i Dunwich a jen o trochu dál prokletý přístav Insmouth – což byla místa, z nichž pocházelo mnoho potlačovaných a napůl šepem pronášených zvěstí o vraždách, nevysvětlitelných zmizeních, podivných obnovených sektách a mnoha dalších zločinech a projevech zvrhlosti, jež byly snad ještě mnohem horší, v podstatě nevýslovné, na něž se raději zapomínalo, než že aby se zkoumaly, a to ze strachu, co by mohlo odhalit jakékoli pátrání po těchto záležitostech, které by měly raději zůstat navěky skryty.

V takovém rozpoložení mysli jsme nakonec dorazili do domu; shledal jsem, že je ve stejně dobrém stavu

jako před dvaceti lety, kdy jsem jej viděl naposledy – vpravdě ve stavu stejně dobrém jako vždy, nakolik si dokážu vzpomenout já a přede mnou moje matka. Na domě bylo patrné hlodání zubu času a zchátralost mnohem méně než na stovkách jiných domů, které přitom byly mnohem novější a bývaly méně opuštěné. Navíc Ambrose dům renovoval a znovu jej z velké části zařídil. Průčelí bylo nově natřené a mělo v sobě stále důstojnost minulého století se svými vysokými čtverhrannými sloupy, které dům vpředu podpíraly, a se svými přesně vyváženými dveřmi, které byly ve veřejích zasazené s jedinečnou architektonickou dokonalostí. Vnitřek domu v každém ohledu odpovídal vnějšku; Ambroseův osobní vkus nedovoloval žádnou inovaci, která by změnila charakter domu, a výsledek byl, jak jsem ostatně očekával, velmi zdařilý.

Všude byly patrné známky toho, že se můj bratranec zabývá záležitostmi, o kterých se mi před časem v Bostonu sotva zmínil – především genealogickým výzkumem. To bylo zřejmé hlavně ze zažloutlých papírů, které jsem spatřil ve studovně, a starodávných svazků, které bratranec vyjmul z přeplněných polic knihovny, aby v nich něco našel.

Když jsem vešel do studovny, povšiml jsem si druhé z těch podivných skutečností, kterých potom v průběhu mého pátrání tolik přibylo. Viděl jsem, jak Ambrose bezděky a s jakousi směsicí obav a očekávání pohlédl na vitrážové okno, jež se nacházelo vysoko ve zdi studovny. Když z něj spustil zrak, opět jsem viděl směs dvou protikladů – úlevy a zklamání. Bylo to tak neobvyklé, až mi to přišlo zlověstné. Neřekl jsem však nic a uvažoval jsem, že v jisté chvíli v blízké budoucnosti, ať již to bude trvat dvacet čtyři hodin, týden, nebo více, se Ambrose nakonec opět dostane do stavu, v němž předtím pocítil nutkání napsat mi dopis.

Ta chvíle nastala dříve, než jsem očekával.

Onen večer jsme strávili bezvýznamnou konverzací a já jsem si všiml, že je Ambrose velmi unavený,

protože mu zjevně dělalo jisté obtíže zůstat vzhůru. Sám jsem předstíral únavu a jemu se ulevilo, když jsem odešel do svého pokoje, který mi ukázal krátce po příjezdu. Nicméně jsem nebyl unaven ani zdaleka, takže jsem si nešel lehnout, ale usadil jsem se, abych si nějakou dobu četl. Krátce poté, kdy mě začal poněkud nudit román, který jsem si vzal s sebou, jsem zhasnul lampu – udělal jsem to dříve, než jsem čekal. Bylo pro mě nesmírně obtížné přivyknout osvětlení, které bratranec musel naneštěstí používat. Když o tom dnes uvažuji, muselo být nějak kolem půlnoci. Potmě jsem se svlékl; temnota však nebyla příliš hustá, protože do jednoho kouta pokoje svítil měsíc a jeho tlumený přísvit osvětloval místnost.

Byl jsem teprve zčásti odstrojený, když tu mě vylekal nějaký výkřik. Věděl jsem, že jsme s bratrancelem v domě sami, věděl jsem také, že se k nám ani nikdo další neměl připojit. Okamžitě jsem si uvědomil, že pokud jsem nevykřikl já, buďto vykřikl můj bratranec, anebo to nebyl on, a pak musel vykřiknout nějaký ve-třelec. Bez váhání jsem opustil svůj pokoj a rozběhl se do chodby. Spatřil jsem postavu oděnou v bílém, jak sestupuje se schodů, a pospíchal jsem za ní.

V tu chvíli se výkřik ozval znovu, slyšel jsem jej zřetelně – podivné, nesmyslné a hlasité výkřiky: „Iä! Shub-Niggurath. Iä! Nyarlathotep!“ A zároveň jsem poznal hlas i toho, kdo volal: byl to můj bratranec Ambrose a zjevně byl náměsíčný. Uchopil jsem ho jemně, ale pevně za ruku s úmyslem odvést ho zpět na lože, ale on s nečekanou silou vzdoroval. Pustil jsem ho a sledoval; když jsem však spatřil, že se chystá vyjít ven do noci, opět jsem ho uchopil a snažil se ho otočit. Znovu se postavil na odpor, a to se silou skutečně tak velikou, až jsem se musel divit, že se nevzbudil. Zápolil jsem s ním po vyčerpávající dobu, až se mi ho nakonec podařilo otočit a odvést zpět po schodech do jeho pokoje, kde už se poměrně poslušně vrátil do postele.

Trochu mě to pobavilo, ale také vyděsilo. Chvíli jsem seděl u jeho postele, která byla v pokoji, jenž používal nenáviděný Alijah, náš prapraděd. Myslel jsem, že by mohl opět vstát. Protože jsem seděl v jedné úrovni s oknem, mohl jsem se dívat ven a čas od času jsem to udělal, přičemž jsem měl velmi podivný dojem, jako by v nepravidelných intervalech z kónické střechy staré kamenné věže, jež stála na pozemku a byla v jedné rovině se zdí domu, svítilo zářící skryté světlo. Nebyl jsem si však jistý, zda to nebylo způsobeno nějakou vlastností kamenů v měsíčním světle, třebaže jsem fenomén sledoval nějakou dobu.

Po delším čase jsem nakonec opustil pokoj svého bratrance. Byl jsem pořád ještě dokonale vzhůru a toto malé dobrodružství s Ambrosem mě probudilo ještě víc. Nechal jsem dveře svého pokoje trochu pootevřené, stejně jako Ambroseovy, takže jsem byl připraven na jakékoli další potulování svého bratrance. Ale nezačal chodit, místo toho začal mumlat a mluvit z neklidného spánku; náhle jsem si uvědomil, že ho slyším. To, co říkal, mi opět nedávalo žádný smysl. Pocítil jsem nutkání si jeho slova zapsat a pokusil jsem se to udělat v měsíčním svitu, abych nemusel rozsvěcet lampu. Mnohé z toho, co říkal, bylo nesouvislé; nedala se v tom rozlišit žádná slova, ale tu a tam jsem slyšel jasné věty – tedy jasné v tom smyslu, že se zdálo, jako by šlo o věty, jakkoli hlas mého spícího bratrance zněl zastřeně a nepřirozeně. Bylo to sedm krátkých vět a každá z nich se objevovala v intervalu zhruba pěti minut, během kterých se bratranec převaloval a nesrozumitelně mumlal. Zaznamenal jsem je, nakolik jsem toho byl schopen, a při opakování jsem je opravoval, abych zpřesnil jejich znění. Postupně, s přeryvy nesrozumitelného mumlání, které jsem popsal, můj bratranec Ambrose odříkával ze spaní tyto věty:

„Pokud chceš vyvolat Yogge-Sothotha, měl bys vyčkat, až bude Slunce v pátém domě v příznivém aspektu se Saturnem, potom uděláš ohnivý pentagram

a proslovíš onen devátý verš třikrát, budeš to opakovat o svátku Povýšení svatého Kříže a večer před svátkem Všech svatých, což přivedí, že ta Věc se bude množit ve vnějších prostorech za branou, jejímž strážcem je Yogge-Sothoth.“

„On má veškeré poznání, on ví, kudy Velestaří prošli v pradávných dobách a ví, kudy stále vedou Jejich cesty.“

„Minulost, přítomnost, budoucnost – to vše obsahuje *Yog-Sothoth*.“

„Obviněný Billington tvrdil, že nezpůsobil žádné zvuky, načež následovalo veliké hihňání a chechtání, které našťestí slyšel jen on sám.“

„Ach, ach! Ten zápach! *Ten zápach! Ai! Ai! Nyarlathotep*.“

„Není mrtvé, co navždy může žít, a sama smrt smí po aeonech mřít.“

„Ve svém domě v R'lyehu – ve svém velkém domě v R'lyehu – leží a není mrtev, jen spí...“

Po tomto prapodivném mumlání následovalo hluboké ticho, z něž se brzy ozval zvuk pravidelného bratrancova oddychování, takže jsem věděl, že konečně usnul klidným a přirozeným spánkem.

Mých několik prvních hodin v Billingtonově domě tak bylo vyplněno rozličnými protichůdnými dojmy. Tak tomu mělo být i nadále. Málem jsem ještě ani nestačil odložit poznámky, které jsem si udělal, a odebrat se do postele, přičemž jsem nechával dveře otevřené a nezavřel jsem ani ty Ambroseovy, když jsem se opět s leknutím probudil spěšným boucháním dveří a zjištěním, že se Ambrose objevil vedle mé postele, jednu ruku měl nataženou, jako by mě chtěl probudit.

„Ambrose,“ zvolal jsem. „Co se děje?“

Třásl se a jeho hlas se chvěl.

„Slyšíš?“ zeptal se s rozechvěním.

„Co bych měl slyšet?“

„Poslouchej!“

Zaposlouchal jsem se.

„Co slyšíš?“

„Vítr ve stromech.“

Hořce se zasmál.

„Ve větru je slyšet blábolení Jejich hlasů a země drmolí Jejich vědomím. Vítr, to jistě. Je to však jenom vítr?“

„Jen vítr,“ odpověděl jsem pevně. „Měl jsi noční můru, Ambrose?“

„Ne, neměl!“ odpověděl a hlas se mu zlomil. „Dnes ne, dnes to byl jen začátek a potom to přestalo, něco to zastavilo a já jsem tomu rád.“

Věděl jsem, že jsem to zastavil já, a byl jsem šťastný, neřekl jsem však nic.

Usedl na postel a jednou rukou mě vroucně objal kolem ramen.

„Stephene, jsem rád, že jsi tu. Pokud bych ti však říkal věci, které by nebyly v souladu s radostí, kterou cítím, naléhavě tě prosím, abys je nebral vážně. Zdá se mi, že někdy nejsem sám sebou.“

„Možná jsi přepracovaný.“

„Možná.“ Zvedl hlavu a nyní jsem v matném měsíčním přísvitu spatřil, jak ztrhanou má tvář.

„Ne, ne,“ řekl, „to nebyl vítr v korunách stromů, nebyly to ani větry, které vanou mezi hvězdami, je to něco vzdálenějšího – něco Zvenčí, Stephene. Copak to neslyšíš?“

„Neslyším nic,“ řekl jsem jemně, „a možná bys také nic neslyšel, kdybys mohl spát.“

„Na spánku nezáleží,“ pravil tajemně a šeptem, jako by se obával, že by ho mohl slyšet někdo další.

„Spánek je horší.“

Vstal jsem z postele, přešel k oknu a s trhnutím je otevřel.

„Pojď a poslouchej,“ řekl jsem. Přistoupil ke mně a opřel se o okenní rám.

„Vítr ve větvích, nic víc.“

Povzdechl si. „Řeknu ti všechno zítra – pokud to dokážu.“

„Řekni mi to, kdy chceš. Proč ale ne teď, pokud máš dojem, že to potřebuješ?“

„Teď?“ Ohlédl se přes rameno, jakoby vyděšeně a se strašlivým očekáváním. „Teď?“ řekl znova chraplavým hlasem. A potom začal – „Co vlastně dělal Alijah u věže? Jak prosil kameny? Jak vyvolával v kopcích nebo do nebe? Nevím, co z toho je pravda. A co to je, co číhá, a na jakém prahu?“ Na konci této řady matoucích otázek se mi v pološeru zkoumavě podíval do očí, potřásl hlavou a pravil: „Nevíš. Nikdo to neví. Něco se tu ale děje a přísahám Bohu, bojím se, že jsem to způsobil něčím, čeho si vůbec nejsem vědom.“

Když to řekl, náhle se otočil, úsečně popřál: „Dobrou noc, Stepheně,“ vrátil se do svého pokoje a zavřel za sebou dveře.

Několik okamžiků jsem tam stál, strnulý zděšením, u otevřeného křídlového okna. Byl to skutečně jen vítr, ten hlas, který přicházel z lesů? Nebo to bylo něco víc? Bizarní představení, které mi předvedl můj bratranec, mnou otřásl a byl jsem s to pochybovat o vlastní přičetnosti. A náhle, jak jsem tu stál a cítil na svém těle chladný vítr, jsem si začal s rostoucí tíží uvědomovat skličující pocit zoufalství, děsivé nečistoty, černého explodujícího zla vlastního tomuto domu ztracenému v lesích, a ubíjející, pronikavé odpudivosti těch nejhlubších propastí lidské duše.

Nebyly to jen představy, bylo to přímo hmatatelné. Uvědomoval jsem si chlad vzduchu, který vál dovnitř otevřeným oknem a *kontrastoval* s tím vším. Předtucha zla, hrůzy a hnusu se usadila jako mrak v místnosti, cítil jsem, jak prýští ze stěn jako neviditelná mlha. Poodstoupil jsem od okna a vešel do chodby, tam to bylo stejné. Šel jsem potmě dolů, nic se nezměnilo – všude v tomto starém domě se vznášelo zhoubné, děsivé zlo, a právě to zajisté zasáhlo mého bratrance. Musel jsem sebrat všechny síly, abych ze sebe odvrhl všechnu tíží a zoufalství, které jsem cítil; musel jsem

s vědomým úsilím zahnat prosakování hrůzy prýštící ze stěn, byl to boj s čímsi neviditelným, co mělo dvojnásob sil než tělesný protivník. Když jsem se vrátil do pokoje, zjistil jsem, že se bojím usnout, protože bych se ve spánku mohl stát kořistí tohoto zákeřného vpádu, který usiloval nakazit vše v dosahu, jako už předtím nakazil tento starý dům a jeho nového obyvatele, bratrance Ambrose.

Zůstal jsem tam ve stavu ostražitého, neklidného spánku, trochu jsem dřímал a odpočíval. Asi po hodině dojem vznášejícího se zla, odporné hrůzy a hnusu ustoupil a ustal stejně náhle, jako i začal, ale tentokrát jsem už byl v rámci možností spokojený a nijak jsem se nesnažil upadnout do hlubšího spánku. Vstal jsem za úsvitu, oblékl se a sešel dolů. Ambrose byl ještě nahoře, což mi poskytlo možnost prozkoumat některé papíry ve studovně.

Byly tam všechny možné listiny, avšak žádná nebyla osobního rázu, jako třeba dopisy, které by dostal Ambrose. Ležely tam zřejmě kopie novinových článků líčících podivné události, zvláště jisté záležitosti, které se týkaly Alijaha Billingtona. Bylo zde hustě glosované líčení jakýchsi událostí z doby, kdy byla Amerika ještě mladá, jejichž protagonista byl jmenován jako „Richard Bellingham nebo Bollinhan“, který byl podle bratrancových zápisků identifikován jako „R. Billington“, byly zde novinové výstřižky z nedávné doby, které se týkaly dvou zmizení poblíž Dunwiche, o nichž jsem zběžně četl v bostonských novinách, ještě než jsem dorazil do Arkhamu. Neměl jsem čas na víc, než abych se krátce podíval na tuto neobyčejnou sbírku, když tu jsem uslyšel přicházet bratrance a opustil jsem místnost, abych na něho počkal.

Moje čekání zde mělo jistý účel, protože jsem chtěl vidět, jak bude bratranec reagovat na vitrážové okno. Jak jsem částečně očekával, opět mu věnoval bezděčný pohled, když vstupoval do místnosti. Nebyl jsem nicméně schopen určit, zda Ambrose toho rána byl